

# TECHNICKÁ UNIVERZITA LIBERCI

Fakulta pedagogická



## DIPLOMOVÁ PRÁCE

2007

Šárka Hofreiterová

# TU v Liberci, FAKULTA PEDAGOGICKÁ

461 17 LIBEREC 1, Hálkova 6

Tel.: 485 352 515

Fax: 485 352 332

Katedra: ČESKÉHO JAZYKA a LITERATURY

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(pro magisterský studijní program)

Diplomant: Šárka HOFREITEROVÁ

Adresa: Pod Břízami 5225, Chomutov

Obor (kombinace): český jazyk – dějepis

Název DP: Srovnání způsobů podání řeči v seriózních a bulvárních novinách

Název DP v angličtině: Speech Presentation Forms - Comparison of Serious and Tabloid Newspapers

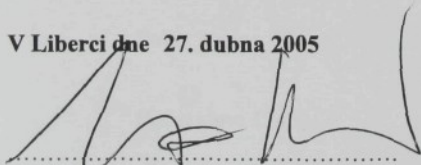
Vedoucí práce: Mgr. Robert Adam, Ph.D.

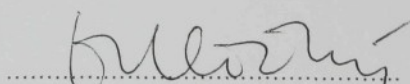
Konzultant:

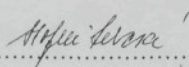
Termín odevzdání: květen 2006

**Poznámka:** Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování DP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne 27. dubna 2005

  
.....  
děkan

  
.....  
vedoucí katedry

Převzal (diplomant):  .....

Datum: 27. 6. 2005 .....

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI  
Univerzitní knihovna  
Vohrděnská 100, Liberec 4

V 21. 6. 2005

62 s, 14 s. příl.

KEL

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

---

**Katedra:** Českého jazyka a literatury

**Studijní program:** Učitelství pro 2. stupeň ZŠ

**Kombinace:** Český jazyk a literatura - Dějepis

**SROVNÁNÍ ZPŮSOBŮ PODÁNÍ ŘEČI  
V SERIÓZNÍCH A BULVÁRNÍCH NOVINÁCH**

**SPEECH PRESENTATION FORMS – COMPARISON OF SERIOUS  
AND TABLOID NEWSPAPERS**

**Arten der Sprachdarbietung in seriösen Zeitungen und  
Boulevardzeitungen.**

**Diplomová práce:** 05-FP-KČL-008

**Autor:**

Šárka Hofreiterová

**Podpis:**

*Šárka Hofreiterová*

**Adresa:**

Pod Břízami 5225

430 04, Chomutov

**Vedoucí práce:** Mgr. Robert Adam, Ph.D.

**Počet stran:** 80

**Počet slov:** 12462

**Počet tabulek:** 14

**Počet příloh:** 5

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA  
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI



3146088812

## Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

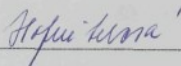
Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedeně literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne: 13. května 2007

Šárka Hofreiterová



---

## Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem, kteří mi pomohli nejen při tvorbě mé diplomové práce, ale i při celém studiu. Velký dík patří моým rodičům, kteří mě vždy podporovali a vždy mi podali pomocnou ruku, když jsem potřebovala. Za podporu, kterou mi poskytli, jim tímto děkuji.

Chtěla bych také poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, panu Mgr. Robertu Adamovi, Ph D., za svědomité konzultace, bez kterých by pro mě nebylo možné práci dokončit.

## ANOTACE

Má diplomová práce se zabývá způsoby podání řeči v seriózních a bulvárních novinách. Podle použití těchto způsobů analyzuje podání řeči ve vybraných periodikách. Na základě této analýzy posuzuje míru objektivitu a serióznosti jednotlivých periodik. Velký důraz je mé v práci kladen také na uvozování přímé řeči a vůbec způsob jejího použití v tisku. Závěr práce vyhodnocuje jednotlivá periodika na základě poznatků získaných při jejím vytváření.

Klíčová slova: způsoby podání řeči, uvozování, verba dicendi, titulek, částice prý, předložka podle, převzaté zprávy, objektivnost, serióznost.

## Annotation

Meine Diplomarbeit befasst sich mit den Arten der Sprachdarbietung in seriösen Zeitungen und Boulevardzeitungen. Je nach Nutzung dieser Arten analysiert sie die Sprachdarbietung in den gewählten Periodika. Aufgrund dieser Analyse beurteilt sie Maß der Objektivität und Seriosität in den einzelnen Periodika. Großer Nachdruck wird in meiner Arbeit auch auf Einführen der Direktrede und allgemein auf die Weise ihrer Benutzung in der Presse gelegt. Der Abschluss der Arbeit bewertet die einzelnen Periodika aufgrund der Erkenntnisse, die bei ihrer Schaffung erhalten wurden.

Schlüsselwörter: Arten der Sprachdarbietung, Verba Dicendi, Titel, *Angeblich*, *Nach*, Übernommene Berichte, Objektivität, Seriosität.

My diploma work engages in speech presentation forms – comparison of serious and tabloid newspapers. It analyses speech presentation according to these forms. On the basis of this analysis it criticises the degree of objectivity and seriousness. It places emphasis on introducing direct speech and its using in press. Finally, this work evaluates each newspaper according findings realized from editing this text.

Key words: speech presentation forms, introducing, verba dicendi, title, *is said*, *according to*, assumed news, objectivity, seriousness.

## OBSAH

|                                                                                            |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Úvod.....                                                                               | 3  |
| 2. Teoretická část .....                                                                   | 4  |
| 2. 1. Jazyk a komunikace .....                                                             | 4  |
| 2. 1. 1. Funkce jazyka .....                                                               | 5  |
| 2. 2. Citování výroků .....                                                                | 6  |
| 2. 3. Věta uvozovací .....                                                                 | 6  |
| 2. 3. 1. Slovesa uvozovacích vět.....                                                      | 7  |
| 2. 4. Formy podání řeči .....                                                              | 9  |
| 2. 4. 1. Řeč přímá.....                                                                    | 9  |
| 2. 4. 2. Řeč polopřímá.....                                                                | 10 |
| 2. 4. 3. Podání řeči pomocí prý.....                                                       | 10 |
| 2. 4. 4. Nepřímá řeč .....                                                                 | 10 |
| 2. 4. 5. Zpráva o řeči .....                                                               | 11 |
| 2. 4. 6. Podávaná řeč .....                                                                | 11 |
| 2. 5. Ich a er forma.....                                                                  | 11 |
| 2. 6. Parafráze výroku .....                                                               | 12 |
| 2. 7. Znaký důvěryhodnosti v žurnalistice.....                                             | 13 |
| 3. Empirická část.....                                                                     | 15 |
| 3. 1. Srovnání seriózních a bulvárních novin z hlediska používání způsobů podání řeči..... | 15 |
| 3. 1. 1. Podání řeči ve zprávách z domova i ze zahraničí.....                              | 21 |
| 3. 1. 2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK .....                           | 23 |
| 3. 1. 3. Podání řeči ve zprávách ze světa sportu .....                                     | 29 |
| 3. 2. Verba dicendi a jiné prostředky užívané k uvození přímé řeči.....                    | 33 |
| 3. 2. 1. Uvozování přímé řeči ve zprávách z domova i ze zahraničí .....                    | 33 |

|                                                                                                                |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 3. 2. 2. Uvozování přímé řeči ve zprávách ze světa sportu .....                                                | 35        |
| 3. 2. 3. Metonymie v podání řeči .....                                                                         | 36        |
| 3. 2. 4. Metafora v podání řeči.....                                                                           | 38        |
| 3. 2. 5. Značení hesel v novinách .....                                                                        | 39        |
| <b>3. 3. Umístění rámcových vět v přímé řeči značené.....</b>                                                  | <b>40</b> |
| 3. 3. 1. Rámcové věty ve zprávách z domova i ze zahraničí .....                                                | 40        |
| 3. 3. 2. Rámcové věty ve zprávách ze světa sportu .....                                                        | 44        |
| <b>3. 4. Prý kontra podle .....</b>                                                                            | <b>46</b> |
| <b>3. 5. Srovnání serióznosti sledovaných periodik na základě metod užitých<br/>v mé diplomové práci .....</b> | <b>54</b> |
| <b>4. Závěr .....</b>                                                                                          | <b>60</b> |
| <b>5. Seznam literatury a periodik .....</b>                                                                   | <b>61</b> |
| <b>Přílohy .....</b>                                                                                           | <b>62</b> |

## 1. Úvod

Má diplomová práce se zabývá způsoby podání řeči v seriózních a bulvárních novinách.

K výzkumu jsem si zvolila periodika Mladá fronta DNES, Hospodářské noviny, Blesk, Šíp a Haló noviny. Mladá fronta DNES a Hospodářské noviny v mé práci zastupují seriózní tisk, Blesk a Šíp tisk bulvární, Haló noviny jsou zástupce tisku tendenčního.

V teoretické části mé diplomové práce jsou popsány způsoby, jakými lze podávat řeč, rovněž také jevy, které s podáním řeči souvisí. Těmito jevy myslím verba dicendi a rámcové věty. Pomocí těchto jevů jsem hodnotila způsob, jakým jednotlivá periodika podávají řeč. Procentuální použití způsobů jednotlivých podání řeči ve sledovaných periodikách jsem zaznamenala v tabulkách v empirické části.

Na základě způsobů, jakými jednotlivá periodika podávají řeč, jsem se v empirické části také snažila posoudit míru objektivity a serióznosti jednotlivých periodik. Z velké části se můj výzkum opíral také o použití přímé řeči. Zajímaly mě způsoby, jakými je přímá řeč uvozena, a také jak se s přímou řečí v tisku zachází.

Závěr mé práce je věnován poznatkům, které jsem při vytváření diplomové práce získala, rovněž také do jisté míry rozšiřuje taxonomii způsobů podání řeči.

## **2. Teoretická část**

### **2. 1. Jazyk a komunikace**

O člověku se říká, že je pánem tvorstva. Jako jeden z důvodů tohoto tvrzení se uvádí jeho schopnost řeči, kterou se odlišuje od ostatních živočišných druhů. Řeč bezesporu není jediným způsobem komunikace, zůstává však výhradně lidskou vlastností. Tato vlastnost se u člověka vyvíjela spolu se schopností myšlení.

Systémem dorozumívacích prostředků a pravidel jejich užívání je jazyk. Jazykovou komunikační činností jedince je řeč. Řečí chápeme nejen mluvení, ale i psaní. Samotná komunikace se však může realizovat pouze za účasti komunikantů. Mezi komunikanty řadíme produktora (autora) a recipienta (adresáta). Mezi další činitele potřebné k uskutečnění komunikačního aktu patří kontakt (spojení mezi autorem a adresátem), kontext (souvvislosti, ve kterých akt komunikace probíhá), sdělení (informace určené k přenosu) a kód. Kódem rozumíme symboly a pravidla jazyka, kterými uvádíme sdělení do podoby vhodné k přenosu.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Čechová, M. a kol.: Čestina. Řeč a jazyk. Praha 2000, s. 17.

### 2. 1. 1. Funkce jazyka

Předávání a sdělování informací patří mezi nejzákladnější funkce jazyka (někdy také funkce projevů). V širším smyslu slova můžeme rozlišovat více jazykových funkcí, a to podle toho, na kterou složku komunikačního aktu se v daném okamžiku soustřeďuje pozornost dorozumívajících se lidí.<sup>2</sup>

Nejčastěji se hovoří o funkci referenční (sdělné, informativní, kognitivní), která odkazuje na časové nebo prostorové vztahy, často i na jiné mimojazykové faktory. Jinak řečeno slouží k charakteristice a poznávání předmětů a jevů okolního světa.

Mezi další patří funkce konativní (apelová, výzvolá), jejímž cílem je přimět posluchače k nějaké činnosti. Funkci, při níž mluvčí dává najevo účast v rozhovoru nebo se snaží přimět posluchače k pozornosti, nazýváme funkcí fatickou (kontaktnou, interpersonální). Pokud mluvčí dává najevo svůj psychický nebo fyzický stav, vyjadřuje své emoce, hovoříme o funkci expresivní (emotivní, výrazové). Nejen v poezii se objevuje funkce kladoucí důraz na formu projevu. Má zvýraznit jistý obsah a je zde možný i tvůrčí přístup k jazyku. Takovou funkci nazýváme funkcí poetickou (estetickou).<sup>3</sup>

S vývojem jazykovědných disciplín vznikla potřeba umět pojmenovat jevy související s jazykem samotným, mít k dispozici prostředky sloužící k jeho popisu. Jazykem, který nám k takovému účelu slouží, je metajazyk, příslušnou funkcí pak funkce metajazyková. Nositeli metajazykové funkce jsou zejména odborné termíny.<sup>4</sup>

---

<sup>2</sup> Šoltys, O.: Verba dicendi a metajazyková informace. Praha 1983, s. 2-3.

<sup>3</sup> Černý, J.: Úvod do studia jazyka. Olomouc 1998, s. 16.

<sup>4</sup> Šoltys, O.: Verba dicendi a metajazyková informace. Praha 1983, s. 23.

## **2. 2. Citování výroků**

Během komunikačního aktu se často nevyhneme nutnosti parafrázovat nebo jinak vyjadřovat výroky jiných lidí, ale i naše vlastní z jiných komunikačních aktů. Každý takový citát je, i když nemusí tomu tak být v každém případě, do naší promluvy začleněn dalším vyjádřením. Nejčastěji tak činíme uvozovací větou spolu se slovesem uvádějícím citát.<sup>5</sup>

Citát můžeme charakterizovat jako vloženou cizí (zřídka vlastní) promluvu nebo jakoukoli část jejího textu, je-li přesně reprodukována a zpravidla vyznačena uvozovkami. Citátem může být jediné, jako citát vyznačené slovo.<sup>6</sup>

Při citaci výroků se v mluveném i psaném textu užívá i jiných prostředků, které výpověď cizí odlišují od výpovědi vlastní. V mluvených projevech se tak objevují např. nápodoby hlasových či vnějších zvláštností cizího mluvčího, v psaných textech pak prostředky grafické.<sup>7</sup>

## **2. 3. Věta uvozovací**

Uvozovací věta je součástí promluvy vypravěče. Její funkcí je signalizovat mluvní nebo myšlenkovou aktivitu postavy. Uvozovací věta může řeči postavy předcházet, být do ní vložena nebo může řeč postavy následovat.<sup>8</sup>

Uvozovací věty jsou nutné k identifikaci mluvčího hlavně v případě, že se v textu objevují dva a více účastníků nebo pokud se promluvy účastníků pravidelně nestřídají.<sup>9</sup>

---

<sup>5</sup> Tamtéž s. 24.

<sup>6</sup> Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha 1994, s. 106.

<sup>7</sup> Kol. autorů: Příruční mluvnice češtiny. Brno 1995, s. 659.

<sup>8</sup> Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha 1994, s. 121.

<sup>9</sup> Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha 1994, s. 121.

Promluva postavy však nemusí být vždy do promluvy vypravěče zapojena větou uvozovací, ale může být včleněna volně, implicitně, bez věty uvozovací.<sup>10</sup>

Věty uvozovací jsou neúplné, úplnosti jim dodává až obsah řeči postavy, diktum. Je-li výpověď v sousedství řeči postavy úplná, její sloveso nevyžaduje doplnění o diktum, pak uvozovací větou není.<sup>11</sup>

V případě, že věta uvozovací slouží k nepřímé charakterizaci postav, hovoříme o funkci charakterizační.

K popisu činnosti postav je určena funkce deskripční.

Ve funkci stykové se stýká autorská řeč s citátem, formálně se váže na větu.

Do funkce kontextově orientační patří závazná informace, kterou vyjadřujeme podmětem, přísudkem a předmětem.

V případě, že odkazujeme na text minulý nebo budoucí, má věta uvozovací funkci retrospektivní a prospektivní.<sup>12</sup>

Z výše řečeného vyplývá, že nejzákladnější funkcí rámcové věty je uvozování citátu. Není to však funkce jediná. Rámcové věty uvozující myšlenku obvykle obsahují identifikaci původce a *verbum cogitandi*.<sup>13</sup>

### **2. 3. 1. Slovesa uvozovacích vět**

Uvozovací věty nejčastěji obsahují tzv. sloveso pravení (*verbum dicendi*), kterým je uvozena reprodukce něčí výpovědi. Nutno poznamenat, že jejich funkci často nesou i slovesa jiných sémantických skupin. Nejčastěji ta, která tvoří predikáty, jež značí různé postoje mluvčího k obsahu vedlejší věty nebo k jeho realizaci.<sup>14</sup>

---

<sup>10</sup> Tamtéž, s. 122.

<sup>11</sup> Tamtéž, s. 122

<sup>12</sup> Šoltys, O.: *Verba dicendi a metajazyková informace*. Praha 1983, s. 118-119.

<sup>13</sup> Adam, R.: *Formy podání řeči*. Slovo a slovesnost, 2003, s. 124.

<sup>14</sup> Grepl, M. – Karlík, P.: *Skladba spisovné češtiny*. Praha 1989, s. 426.

Verba dicendi bychom mohli charakterizovat jako akční slovesa, jejichž podstatou je předávání informace, která někomu mentálně přináležela. Levointenční participant má schopnost užívání jazyka, v pravointenčním poli je obvykle pozice pro vyjádření informace.<sup>15</sup> Intencí rozumíme sémantickou potřebu slovesa na sebe „něco“ vázat.

I verba tedy sentiendi mohou být slovesy uvozovacích vět. Predikátory jako *myslet*, *vědět*, *být přesvědčen*, *tušit*, *domnívat se*, *pochybovat* značí určitý stupeň jistoty, kterým mluvčí vyjadřuje svůj postoj k platnosti obsahu výpovědi.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé promluvy do sebe mohou být zařazeny také implicitně, je vhodnější pojmenování věta uvozovací nahradit termínem věta rámcová.<sup>16</sup>

Funkci rámce však mohou splňovat nejenom věty a souvětí, ale i nevětný výraz.<sup>17</sup>

V souvislosti s výše zmíněným zařazováním promluv do sebe, je vhodné zmínit téma intertextovost. Podstatou intertextovosti je, že se vztah k jinému textu podílí na konstituování smyslu textu. Pokud je někdo přesvědčen, že intertextovosti je myšleno, že v navazujícím textu je přítomna část nějakého jiného textu, mýlí se.<sup>18</sup>

---

<sup>15</sup> Šoltys, O.: Verba dicendi a metajazyková informace. Praha 1983, s. 26-27.

<sup>16</sup> Adam, R.: Formy podání řeči. Slovo a slovesnost, 2003, s. 124.

<sup>17</sup> Adam, R.: Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 177.

<sup>18</sup> (Homoláč, J.: Intertextovost a utváření smyslu v textu, Praha 1996, s. 108.

## 2. 4. Formy podání řeči

Podle charakteru prostředků použitých k citaci výroků rozlišujeme několik forem podání řeči (tj. promluvení nebo myšlenky)<sup>19</sup>:

- zpráva o řeči (značená versus neznačená)
- nepřímá řeč (značená versus neznačená)
- podání řeči pomocí částice prý (značené neznačené)
- polopřímá řeč (značená versus neznačená, popř. uvozená nějakým rámcem nebo neuvozená)
- přímá řeč (značená versus neznačená, popř. uvozená nějakým rámcem nebo neuvozená)

### 2. 4. 1. Řeč přímá

V přímé řeči má podávaná řeč postavy status výpovědi. Deiktické (odkazovací) prostředky i kategorie osoby a způsobu se v této formě podání řeči vztahují k perspektivě mluvící osoby a k situaci sekundární komunikace. V případě, že je přítomna rovněž věta rámcová, netvoří společně jednu výpověď. Ze všech forem podání řeči je právě přímá řeč nejlépe schopna maximálně přesně vyjádřit podávanou řeč.<sup>20</sup>

Přímá řeč se často kombinuje s řečí nepřímou. Jako citát se v tomto případě nechápe celá věta, ale jen její část. Uvozovky užíváme tam, kde se objevuje přesné znění výpovědi. Takové užívání citace je charakteristické pro žurnalistiku, soudní jednání, politologii, apod.<sup>21</sup>

---

<sup>19</sup> Adam, R.: Formy podání řeči. Slovo a slovesnost, 2003, s. 126-127.

<sup>20</sup> Adam, R.: Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 179.

<sup>21</sup> Tamtéž s. 660 – 661.

### **2. 4. 2. Řeč polopřímá**

I v případě polopřímé řeči má podávaná řeč status výpovědi. Ani v tomto případě, pokud je přítomna rámcová věta, netvoří s podávanou řečí jednu výpověď. U toho druhu formy podání řeči podléhají kategorie osoby a způsobu posunům. První a druhá osoba se mění v osobu třetí, imperativ se mění v indikativ nebo kondicionál.<sup>22</sup>

### **2. 4. 3. Podání řeči pomocí prý**

Pokud je řeč podána pomocí částice prý, má podávaná řeč rovněž status výpovědi. Mluvčí v tomto případě nemůže být jasně identifikován, proto se této formy užívá zejména tehdy, jestliže na identitě mluvčího a okolnostech nezáleží, ale je důležité upozornit na to, že se jedná o řeč nějaké postavy.

### **2. 4. 4. Nepřímá řeč**

Oproti tomu v nepřímé řeči nemá podávaná řeč status výpovědi, je zde vyjádřena jako závislá věta předmětová a rozvíjí větu rámcovou, ke které je připojena spojkou nebo vztažným zájmenem. I v tomto případě dochází k posunu kategorií způsobu a osoby. Imperativ se mění v indikativ nebo kondicionál, první a druhá osoba se mění v osobu třetí.<sup>23</sup>

---

<sup>22</sup> Adam, R.. Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 177.

<sup>23</sup> Adam, R.. Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 177-178.

### **2. 4. 5. Zpráva o řeči**

Ve zprávě o řeči není řeč postav v pravém smyslu slova podávána. Vypravěč zde pouze informuje o tom, že se nějaký řečový akt odehrál. Podávaná řeč zde nemá status výpovědi; je vyjádřena jako větný člen rámcové věty nebo jako závislá věta rozvíjející větu rámcovou, kdy jsou obě věty spojeny vztahným zájmenem. Úplné sdělení touto formou tedy být podáno nemůže a uplatňujeme ji obvykle tehdy, když na přesném a úplném obsahu řeči nezáleží.<sup>24</sup>

### **2. 4. 6. Podávaná řeč**

Pět výše zmíněných forem podání řeči může a nemusí být graficky odděleno od okolí pomocí uvozovek. Nejčastěji je takto označena přímá řeč. Pro takto neoznačenou přímou řeč se dříve užívalo (někdy ještě užívá) termínu nevlastní přímá řeč. Dnes je takový způsob řeči označován jako neznačená přímá řeč.

Řeč, která je podávána, může nabývat různé délky, může být monologická, dialogická, mluvená i psaná, vnější (někým je artikulována) i vnitřní (myšlená), hypotetická či typizovaná (zastupuje množství podobných řečí pronesených v podobných situacích).<sup>25</sup>

## **2. 5. Ich a er forma**

Pro úplnost uvádím i druhy promluv vypravěče podle formy reprodukce. Jsou jimi ich-forma a er-forma. U ich formy dále rozlišujeme, zda vypravěč stojí mimo děj (vypravěč autorský), nebo zda splývá s postavou. Promluva

---

<sup>24</sup> Adam, R.. Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 178.

<sup>25</sup> Adam, R.. Řeč postav ve vyprávění. Český jazyk a literatura č. 4, 57/2006 – 2007, s. 176.

v ich formě se realizuje v první osobě, umožňuje ponořit se do psychologie postav a vytvářet ji i charakterem jazyka. Zpravidla se zde objektivita mění v subjektivní vyprávění z pohledu jedné osoby. Proti tomu er-forma se realizuje ve třetí osobě a vypravěč v ní zaujímá postavení objektivního pozorovatele.<sup>26</sup>

Postoj zájmu na uskutečnění děje vyslovujeme modálními slovesy ve spojení s infinitivem významového slovesa. Mezi specifické druhy tohoto postoje můžeme zařadit postoje práci i postoje ochoty.<sup>27</sup>

## 2. 6. Parafráze výroku

Spojení obsahových a uvozovacích vět slovesem pravení a spojovacím výrazem není jediný způsob odkazování na jiného mluvčího. Vyjádřit obsah určité výpovědi lze rovněž grafickými a lexikálními prostředky. Při parafrázi hesla nebo přísloví zpravidla užíváme velkého písmena, v odborných pracích odlišení písma.

Pokud mluvčí nechce přebírat odpovědnost za pravdivost reprodukováného výroku, nejčastěji užívá výrazu **prý**. Podobnou funkci mají rovněž výrazy **údajně** a modální sloveso **mít**. Také výrazy jako **takzvaný** a **jak se říká** jsou prostředky užívané v případě, že mluvčí odkazuje na cizí autorství parafrázovaného výroku.

Citování přísloví je zvláštním případem vzhledem k tomu, že je obecným majetkem jazykového společenství – autor ho tudíž užívá, ne cítuje, podobně jako užívá slov a slovních spojení vůbec.<sup>28</sup>

---

<sup>26</sup> Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha 1994, s. 112-114.

<sup>27</sup> Čechová, M.: Čeština. Řeč a jazyk. Praha 2000, s. 258.

<sup>28</sup> Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha 1994, s. 109.

## **2. 7. Znaky důvěryhodnosti v žurnalistice**

Média představují dnes důležitou součást života každého člověka. Široké veřejnosti přináší zprávy o událostech domácích i zahraničních, střeží veřejné zájmy. Mezi klasická odvětví žurnalistiky patří zpravodajství a publicistika.

Zpravodajství má informovat, publicistika má funkci hodnotící a přesvědčovací.<sup>29</sup>

V dnešní době, kdy se v médiích dostává do popředí ve velké míře zábavní průmysl, se nabízí otázka, čemu v médiích věřit. Téma důvěryhodnosti nabývá na důležitosti.

Vzhledem k tomu, že zjišťování absolutní pravdy přesahuje možnosti žurnalistů, nemůže žurnalistické sdělení absolutní pravdu obsahovat. Rovněž objektivita závisí na tom, zda má autor přístup k události nebo ke všem zdrojům informací o události.<sup>30</sup>

Zprávy se dělí na původní a převzaté. Zprávy převzaté tlumočí událost, o které se někdo vyjádřil, že se stala. Míra subjektivity stoupá s se zvyšujícím se počtem mezistupňů mezi přímými účastníky a jejich zveřejněním ve zpravodajských relacích.<sup>31</sup>

Mezi nejčastěji uváděná hlediska důvěryhodnosti patří, že obsah zpráv má být ověřen alespoň ze dvou na sobě nezávislých zdrojů a zprávy mají být odděleny od komentářů. Pokud je zřejmé, že informace jsou nepřesné nebo neúplné, může být ve zpravodajství zprostředkováno hodnotící mínění účastníků dané události. Zpravodajskou hodnotu ovšem nemají náhodně získané soudy malého množství osob na podstatné události. V případě zveřejnění rozhovoru nelze odpovědi doplňovat redakčními nebo polemickými

---

<sup>29</sup> Bartošek, J.: Znaky důvěryhodné žurnalistické zprávy. In Minářová, E – Ondrášková, K. Spisovnost a nespisovnost – zdroje, proměny, perspektivy. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 216.

<sup>30</sup> Tamtéž, s. 216.

<sup>31</sup> Tamtéž, s. 217.

replikami. Kvalitní zpráva se vyvaruje tlumočení osobního názoru redaktora.<sup>32</sup> Rovněž přesné citace je vhodné signalizovat.<sup>33</sup>

I když zprávy na negativní téma nejsou vždy významné, budí často velký zájem veřejnosti. Právě proto se negativní zprávy často vyskytují v bulvárním tisku. Zpravidla by se nemělo psát o sebevraždě ani o pokusu o sebevraždu. Rovněž detailní snímky tváří zabitých lidí nebo plačících pozůstalých nejsou etické, stejně jako bulvárně pojaté fotografie ze soukromí obecně známých osob.

I titlek důvěryhodné zprávy má být věcný a má vyjadřovat obsah sdělení. Bulvární titulky vynikají velikostí písma, barevnými rastry, rámečky, jsou také doplněny nápadnými fotografiemi.<sup>34</sup>

Seriózní redakce zveřejní ve zpravodajství důležité sdělení, které pro ně není příznivé, a rovněž zveřejňují i opravy svých omylů.<sup>35</sup>

---

<sup>32</sup> Tamtéž, s. 218.

<sup>33</sup> Tamtéž, s. 219.

<sup>34</sup> Tamtéž, s. 219.

<sup>35</sup> Tamtéž, s. 217.

### 3. Empirická část

#### 3. 1. Srovnání seriózních a bulvárních novin z hlediska používání způsobů podání řeči

Pro porovnání způsobu, jakým české noviny podávají přímou řeč, jsem zvolila následující metodu. V periodikách, která zkoumám, jsem ke stejnému datu spočítala způsoby, jakými je v nich podávána přímá řeč. V níže uvedených tabulkách jsou zaznamenány způsoby, jakými byla v jeden shodný den podána přímá řeč. Uvedená čísla jsou v procentech.

Za sledovaná periodika jsem si vybrala dva zástupce za seriózní tisk, dva za bulvární a jednoho zástupce za tisk ovlivněný ideologicky, kterým byly Haló noviny. Za zástupce seriózního tisku jsem zvolila Mladou frontu dnes (dále MF DNES) a Hospodářské noviny (dále HN), za bulvární pak Blesk a Šíp.

Údaje uvedené v tabulkách jsou z 10. dubna roku 2007.

Je nutné poznamenat, že jako částice je v tabulce označen výraz *prý*. Mimo něj jsem do statistiky uvedla také předložku *podle*, která se v novinách objevuje při podání řeči ve zdánlivě stejném významu jako částice *prý*. Pokud výraz *podle* nemá funkci při podávání řeči, není ve statistice uveden. Ve statistice rovněž nejsou uvedeny případy, kdy je předložka *podle* spojena se statistikou nebo nějakým periodikem.

V tabulce jsou zaznamenány způsoby podání řeči, u kterých šlo s jasnou nebo velkou přesností určit, o jaký způsob podání řeči se jedná. Pod každou tabulkou uvádím pro ilustraci příklady vybraných způsobů podání řeči.

Vzhledem k tomu, že ne každé periodikum vyhrazuje prostor pro *názory* redaktorů a *dopisy čtenářů*, nevěnuji se jim ani v diplomové práci.

Při zkoumání jednotlivých periodik jsem si všimla, že při podání řeči způsobem přímé řeči značené uvozené není vždy použito uvozovací sloveso, které bychom mohli bez pochyby označit jako *verbum dicendi*, tedy sloveso pravení. Podle mého názoru jde o užitečný poznatek, proto jsem se rozhodla zmapovat jej v následující podkapitole.

Zprávy ze světa sportu nejsou rovněž v tabulce uvedeny, je jim věnována zvláštní část.

Deník Blesk, 10. 4. 2007, ročník 16:

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              | 7, 5             | 10, 83         | 10      |                  |              | 8, 33                      |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 55, 83       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 1, 68        |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 0, 83        |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 5            |                            |

Jako zajímavost uvádím, že jsem v jednom případě zaznamenala v deníku Blesk *přímou řeč značenou a uvozenou dokonce dvakrát: V zápětí ale s vážnou tváří dodává: „Ne, nebudu si už ubližovat. Nebojte. Není důvod. Teď jsem nejšťastnější, jak mohu být. Dala jsem si pauzu, žila jako správná máma,“ říká sveřepě zpěvačka.*

Zpráva o řeči neznačená: *Dokonce vyhrožují odchodem z vlády.*

Podání řeči pomocí částice *prý*: *O svém dalším osudu prý bude dnes mluvit se stranickými kolegy.*

Podání řeči pomocí předložky *podle*: *Podle starosty Pavla Beneše chybí v obci mládí především kvůli nedostatečné občanské vybavenosti.*

Přímá řeč značená uvozená: *„Stálých obyvatel je tu jedenasedmdesát. Chalupářů tu máme dvacet šest a chatařů sedmnáct,“ upřesnila místostarostka.*

Přímá řeč značená neuvozená: *„Jsem náramně spokojený, ale cítím, že Iveta zpívat musí, tak ji držím palce.“*

Přímá řeč neznačená neuvozená: *My se máme rádi, a ne že ne!*

Deník Šíp, 10. 4. 2007, ročník III/84:

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | Předložka<br>podle |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|--------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                    |
| Neznačená              | 6, 25            | 11, 25         | 5       |                  |              | 10                 |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 61, 25       |                    |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  |              |                    |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 1, 25        |                    |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 5            |                    |

Zpráva o řeči neznačená: *Od Čunkových výroků se už distancovala ODS.*

Podání řeči pomocí částice *prý*: *Premiér Mirek Topolánek prý přesvědčí Vlastimila Tlustého, aby podpořil reformu veřejných financí.*

Podání řeči pomocí předložky *podle*: *Podle policie vyjel v zatáčce za silnice a havaroval.*

Přímá řeč značená uvozená: *„Kateřina Brožová je krásná baba, umí zpívat, hrát, hýbat se,“ sklonila poklonu své nástupkyni herečka.*

Nepřímá řeč neznačená: *Železný prohlašuje, že je to nesmysl.*

Deník Mladá fronta dnes, 10. 4. 2007, ročník XVIII/84

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | Předložka<br>podle |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|--------------------|
| Značená                | 0, 56            | 2, 79          |         |                  |              |                    |
| Neznačená              | 8, 38            | 14, 53         | 2, 79   |                  |              | 7, 26              |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 48, 60       |                    |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 6, 15        |                    |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 5, 59        |                    |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 3, 35        |                    |

Nepřímá řeč značená: *Tvrdila též, že nevyzradila při výsleších nic tajného a snažila se hrát „přitroublou blondýnu“.*

Přímá řeč neznačená uvozená: *Konečné číslo bude přitom ještě vyšší, řekla mluvčí zahrady Romana Bujáčkova.*

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | Předložka<br>podle |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|--------------------|
| Značená                |                  | 2, 62          | 0, 52   |                  |              | 0, 52              |
| Neznačená              | 8, 9             | 23, 56         | 1, 57   |                  |              | 5, 24              |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 50, 26       |                    |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 2, 62        |                    |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 2, 62        |                    |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 1, 57        |                    |

Zpráva o řeči značená: Jiří Paroubek označil vládní návrh reforem za „paskvil.“

Zpráva o řeči neznačená: Politici hovoří o pracovních příležitostech a snadnějším přístupu ke vzdělání.

Přímá řeč značená uvozená: „Daří se to devatenácti studentům z dvaceti,“ podotýká Hana Ripková, ředitelka Fulbrightovy komise v České republice.

Předložka podle neznačená: Podle něho si odbory musejí uvědomit, že už se pohybují na hranici, která je únosná pro další investice a rozvoj.

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                | 1, 23            | 1, 64          | 0, 41   |                  |              | 0, 41                      |
| Neznačená              | 17, 62           | 22, 95         | 2, 05   |                  |              | 9, 43                      |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 33, 19       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 4, 92        |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 5, 33        |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 0, 82        |                            |

Přímá řeč značená neuvozená: „*At' jde o rozmístění americké radarové základny či o postarání se o kubánské utečence.*“

Zpráva o řeči: *To připustil i Roman Joch, ředitel občanského institutu, který náleží k zastáncům instalace radaru.*

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že at' se jedná o noviny seriózní, bulvární nebo ideologicky zaměřené, tvoří ve všech sledovaných denících nejvyšší procento způsobu podání řeči řeč *značená přímá uvozená*.

### 3. 1. 1. Podání řeči ve zprávách z domova i ze zahraničí

Zajímavé je rovněž zjištění, že s výjimkou deníku Blesk ve všech denících má předložka *podle* vyšší procentuální zastoupení než v taxonomii způsobů podání přímé řeči uváděná částice *prý*.

Podle mého názoru je to proto, že částice *prý* nevyžaduje žádného mluvčího, noviny tedy nemusí uvádět zdroj svých informací. Tím často dochází k situaci, že se v novinách vyskytují i nepravdivá sdělení, která mají za cíl pouze přilákat čtenáře a jejichž obsah má vyvolat dojem senzační zprávy. To je podle mě důvodem, proč se částice *prý* ve větší míře objevuje právě v bulvárních novinách.

V případě použití přímé řeči neznačené neuvozené se v drtivé míře jedná o nadpisy.

*Zpěvačka Iveta Bartošová (41)*

*Vracím se do života!*

*Vladimír Brabec (72)*

*Prosím o práci, jinak shniju...*

Výše uvedené příklady jsou z deníku Blesk (viz příloha č. 3), který ve snaze upoutat na článek volí na přední stranu svých výtisků tento způsob užití přímé řeči téměř s pravidelnou přesností. Při bližším zkoumání obou nadpisů z titulní strany deníku se zdá, že deník Blesk v nadpisech používá zdánlivě přesnou reprodukci něčí výpovědi, ale při čtení článku dojdete k závěru, že tomu tak být nemusí. Pro názornost uvádím ukázkou z článku o Vladimíru Brabcovi: „*Jen hniju doma a je to hnusný. Občas mám nějaký dabing, ale divadlo mi strašně chybí. Byl bych strašně rád, kdyby mi někdo nabídl roli, kterou bych ještě zvládl,*“ *svěřil se Blesku herec*. Ani v této nebo v jiné značené přímé řeči v článku, jsem neobjevila větu, kde by pan Brabec říkal, že shnije.

V den zaznamenaný ve statistice jsem si podání řeči způsobem řeči přímé všimla i v prezentaci řeči vlastní, tzn. pokud postava cituje některou ze svých výpovědí nebo myšlenek.

„*Před časem jsem si řekla: Konec! Dost! Stačilo! Chci žít jako normální ženská! Dneska už vím, že bych se doma ukousala nudou, takže se pouštím do práce,*“ rozhodla se Iveta, které se po světě showbyznysu začalo stýskat. (viz příloha č. 3)

HN: „*Zdviháme tak prst a říkáme – firmo, jsme odhodláni. Máš ale ještě šanci dostat se blíž k našim představám,*“ konstatuje šéf odborů Škody Auto Jaroslav Povšík.

Citace vlastní výpovědi (myšlenky) vložené do přímé řeči jsem pro ilustraci vyznačila podtržením.

Deník Šíp na rozdíl od Blesku volí v nadpisech sice *přímou řeč* neznačenou *neuvozenou*, ale užívá dvojtečky. V podstatě se jedná o přímou řeč neznačenou částečně *uvozenou*. Tímto značením se podobá textu dramatu (viz příloha č. 4)

*Topolánek: Získám Tlustého!*

*Čunek: Premiér mě neodvolá.*

Stejně tak činí Haló noviny (viz příloha č. 5)

*Tlustý: nepřijmou-li moje připomínky reformu nepodpořím* (uvádím přesný přepis nadpisu).

*Desetitisíce Iráčanů: Nechceme tu okupanty!*

I zde mluvíme o přímé řeči neznačené částečně *uvozené*.

HN používají pro stejnou příležitost *přímou řeč neznačenou uvozenou* (viz příloha č. 2)

*Rozhodnou o mně lidovci, říká Čunek.* (HN)

*Inspekce nepodezírá Langeru, tvrdí vnitro* (HN)

MF DNES zvolila také řeč přímou neznačenou neuvozenou do hlavních nadpisů, mluvčího uvádí v podnadpisech:

*Jsem první palestinský sládek*

V případě druhého uvedeného příkladu se podle mého názoru jedná o ironickou poznámku redaktora na adresu vojáků, kteří se vrátili z Íránu a prodali své příběhy britským novinám. Poznámka je vyjádřena formou přímé řeči. Tento způsob podání řeči má jen podtrhnout postoj autora článku, a tím pádem ztrácí na profesionalitě a objektivitě (viz příloha č. 1)

*Naše příběhy z Íránu? A kolik dáte?*

Z výše napsaného vyplývá, že bulvární deníky ve svých palcových titulcích, i když formou přímé řeči, uvádějí jakési sumy promluvy, které ne vždy odpovídají skutečnému projevu postav. Proti tomu deníky seriózní v titulcích sice často používají přímou řeč, ale ve znění, v jakém je pak uvedena v textu. Rozsah je v případě titulků logicky zkrácený.

MF DNES: Titulek: „*Dnes používáme chemické a alkoholové vůně. Tehdy ale parfémy voněly po bylinkách a koření.*“

MF DNES: Přímá řeč: „*Dnes používáme chemické a alkoholové vůně. Tehdy ale parfémy voněly po bylinkách a koření. Vyráběly se z mandlí a koriandru, myrty, pryskyřice z jehličnanů a bergamotu, ne z květín,*“ řekla agentuře AP Maria Rosaria Belgiornová, šéfka týmu archeologů.

### **3. 1. 2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK**

Pro srovnání způsobů podání řeči jsem se rovněž rozhodla zvolit komparaci stejného tématu v každém ze sledovaných deníků. Na začátek bych chtěla zmínit, že nebylo jednoduché, i když se to na první pohled tak nejeví,

najít článek přejatý z jednoho stejného zdroje. Bohužel se mi to nepodařilo, neboť Hospodářské noviny (HN) zprávu získaly z vlastního zdroje.

Deník Blesk, 10. 4. 2007, ročník 16, str. 2.:

*Američané, táhněte!* Takový je nadpis článku o demonstraci Iráčanů proti přítomnosti zahraničních sil v Iráku. Jak už jsem uvedla výše, způsob používání přímé řeči neznačené uvozené v nadpisu je pro deník Blesk typické.

V textu nevelkého rozsahu je dále užito jen jedné formy podání přímé řeči, a to přímé řeči značené uvozené: „*Okupanti musejí opustit Irák,“ skandovali demonstranti* (viz příloha č. 3)

Haló noviny, 10. 4. 2007, ročník 17/84, str. 1, 6.:

*Desetitisíce Iráčanů: Nechceme tu okupanty!* je titulek článku. I když je významově totožný s nadpisem v bulvárním deníku Blesk a lze předpokládat, že demonstranti mohli volit obě varianty, jak vyjádřit nesouhlas s přítomností spojeneckých vojsk a vyzývat k odchodu ze země, je tento příklad dokladem stupně serióznosti jednotlivých periodik. Bulvárnímu tisku evidentně více vyhovují citově zabarvené výrazy.

O tom, že podle Iráčanů „musejí okupanti opustit Irák“, jsme informováni rovněž přímou řečí značenou uvozenou, ovšem v delším rozsahu než v deníku Blesk: „*Ano, ano Iráku. Ano, ano Muktadovi. Ne, ne Americe. Ano, ano svobodě. Okupanti musí opustit Irák! Pryč s Busem. Pryč s Amerikou,“ mohutně skandovali za přihlížení početných vládních sil většinou mladí třímající v rukou irácké vlajky* (viz příloha č. 5)

Deník Šíp se problematice v Iráku vůbec nevěnuje.

Mladá fronta dnes, 10. 4. 2007, XVIII/84, str. 9.:

Zpráva převzatá rovněž z ČTK. Je nesporné, že způsob uvádění informací o dění v Iráku je totožný se způsobem použitým v deníku Blesk stejně tak jako rozsah zprávy. V nadpisu je sice užito přímé řeči značené uvozené, ale oproti

deníku Blesk se jedná o část přímé řeči uvedené v textu („*Pryč s USA, " volali Iráčané o výročí*"), jejíž obsah je totožný s obsahem přímé řeči uvedené také v Haló novinách, ale s tím rozdílem, že je rozdělen na tři řeči přímé. Všechny jsou značené, ale pouze třetí je uvozená: „*Ano ano Iráku. Ano ano Muktadovi.*" „*Ne ne Americe. Ano ano svobodě.*" „*Pryč s Busem. Pryč s Amerikou,*" skandovali (viz příloha č. 1)

Je nutné poznamenat, že i když je evidentně jedna určitá přímá řeč uváděna v rozdílném rozsahu, je vždy uvozena stejným slovesem - skandovat. Zajímavá je rovněž skutečnost, že MF vypustila interpunkci v místech, kde ji použily Haló noviny: *Ne ne Americe. Ano ano svobodě (MF); Ne, ne Americe. Ano, ano svobodě (Haló noviny).*

Jiná situace nastává v případě HN, které zprávy o situaci v Iráku nepřijaly z ČTK.

Hospodářské noviny, 10. 4. 2007, číslo 70, str. 6.:

V nadpisu není užito žádné z forem podání přímé řeči, informuje nás o tom, „co se v Iráku děje“: *Nespokojení Iráčané vyšli do ulic.* Titulek HN (viz příloha č. 2) informující o tom, co se stalo, ne co kdo říká, je objektivnější, neboť nadpisy typu *Američané, táhněte (Blesk)* nám svým charakterem předsouvají, co si máme o daném tématu myslet.

Ve všech denících (s výjimkou deníku Šíp) citovaná věta, kterou Iráčané vyzývají spojenecká vojska k odchodu, je v HN uváděna rovněž formou přímé řeči značené uvozené a dokonce i uvozena stejným slovesem – skandovat, ale ve zkrácené podobě: „*Ne Americe. Okupanti musí opustit Irák. Pryč s Busem,*" skandovali stoupenci radikálního šíitského duchovního Muktady Sadra ve městě Nadžaf.

K dalšímu porovnání způsobů podání přímé řeči jsem byla nucena vybrat si jiný článek, neboť i když HN i Haló noviny věnují demonstraci v Iráku větší prostor než ostatní deníky, nenašla jsem stejné výpovědi, které by byly citovány v obou periodikách.

Myslím, že alespoň z části se mi to podařilo v článcích věnujících se demonstracím Romů proti vicepremiérovi Čunkovi. I v tomto případě jsem ovšem narazila na problém s přebíráním informací. Deníky Blesk a Šíp převzaly zprávu z ČTK, ale Mladá fronta Dnes, Hospodářské noviny a Haló noviny nikoli.

Bulvární deníky zvolily pro nadpis použití zprávy o řeči: *Romové vyhlásili válku Čunkovi* (Blesk, viz příloha č. 3)); *Romové žalují Čunka* (Šíp, viz příloha č. 4). Při bližším zkoumání samotného textu však zjistíme, že deník Blesk s největší pravděpodobností záměrně v nadpisu uvedl informaci, která úplně přesně neodpovídá skutečnosti. Nemůžeme tvrdit, že podání žaloby je totéž jako vyhlášení války. Tím spíše pokud se v textu neobjeví žádná parafráze nějaké řeči, kde by se přímo vyskytlo slovo válka. Volba způsobu, jakým se oba deníky snažily upoutat čtenáře článkem, byla z hlediska přesného podání informací šťastnější v případě deníku Šíp.

I když oba deníky převzaly zprávu z ČTK, rozdílně podávají jednotlivé řeči. Například v médiích mnohokrát zmiňovaný výrok pana vicepremiéra o Romech je v jednom případě podáván pomocí řeči nepřímou, ve druhém formou přímé řeči značené uvozené.

Deník Blesk: *Podle nich svými vyjádřeními o tom, že Romové jsou opálení a dělají binec a ohně na náměstích, mohl podněcovat k nenávisti na romském etniku.* Výrok vicepremiéra Čunka je podáván řečí nepřímou, něčí výrok o vicepremiérovi pak pomocí předložky *podle*.

ŠÍP: *„To se budete muset opálit, začít dělat s rodinou binec,“ odpověděl Čunek na otázku, zda dostanou podporu od státu i jiní občané než Romové.*

Deník Blesk nás o případném podněcování k nenávisti informuje hned dvakrát. Výše uvedenému podání výroku vicepremiéra o Romech totiž předchází následující sdělení: *Prý podněcuje k nenávisti.*

Deník Šíp o podněcování k nenávisti neuvádí nic.

Haló noviny nás v titulku k článku informují o tom, že *Romové žádají Čunkův odchod.* Následuje zpráva o chystané demonstraci za požadavek,

aby vicepremiér odstoupil z vlády kvůli svým výrokům, které uvedl v deníku Blesk. O jaké konkrétní výroky se jedná, Haló noviny neuvádějí. Autoři článku zřejmě počítají s tím, že je každý čtenář do této problematiky zasvěcen. Je zde pouze zmínka o tom, že některé romské organizace označily Čunkova slova za nástup „klerofašismu“ (viz příloha č. 5)

Jednotlivé ukázky z tisku jsem se snažila seřadit podle serióznosti, s jakou se jednotlivá periodika snaží upozornit na své články. Mladá fronta Dnes zvolila podle mého názoru způsob nejserióznější - zprávu o tom, co se děje: *Zítرا bude demonstrace proti Čunkovi* (viz příloha č. 1). Z hlediska věcnosti se mi jeví jako rozumné řešení již na začátku článku čtenáře seznámit s tím, že romští aktivisté v sobotu oznámili, že na Čunka podávají trestní oznámení kvůli podněcování k rasové nenávisti (sic). Stejně jako deník Šíp uvádí i MF DNES (viz příloha č. 1) přesnou citaci Čunkova výroku ve formě přímé řeči značené uvozením: „*To se budete muset jet někam opálit, začít dělat s rodinou binec, na náměstí dělat ohně a potom se vás teprve někteří politici zastanou a řeknou: On je chudák.*“ MF DNES, deník Blesk i Haló noviny uvádějí, že tento výrok Jiřího Čunka se objevil v deníku Blesk.

Za poznámku stojí fakt, že i když deníky Šíp i MF DNES použily pro podání Čunkovy řeči přímé značené uvozením, nejsou oba projevy citovány totožně. MF DNES uvedla: „*To se budete muset jet někam opálit...*“, kdežto deník Šíp pouze: „*To se budete muset opálit...*“. Rozsah obou citací není rovněž shodný.

Jak přesně zněl Čunkův výrok jsem zjišťovala na internetových stránkách deníku Blesk (<http://www.blesk.cz/Clanek72932.htm>):

Čunek v pátečním Blesku na dotaz čtenáře, zda "se budou dotovat i ostatní lidé jako Romové", odpověděl: "To se budete muset jet někam opálit, začít dělat s rodinou binec, na náměstí dělat ohně a potom se vás teprve někteří politici zastanou a řeknou - on je chudák."

V této chvíli bych chtěla upozornit i na to, jakým způsobem se graficky řeší promluva jiných osob, vložená do řeči nějaké postavy, i když jen hypotetická. Z výše uvedeného je patrné, že deník Blesk zvolil pouze pomlčku, MF DNES podobu neznačené přímé řeči uvozené.

V souvislosti s událostmi okolo premiéra Čunka se v některých novinách objevily i reakce vládních stran na vicepremiérový výrok. Deník Šíp i Haló noviny shodně uvedly, že *ODS se od Čunkových vyjádření distancovala*, naopak MF DNES napsala, že *Čunka odsoudili politici ODS*. Myslím, že v obou případech by bylo rozumnější doplnit obě sdělení nějakým konkrétním výrokem některého z poslanců, neboť mezi verba distancovat a odsoudit nelze klást rovnítko.

Nejelegantněji se podle mého názoru se zprávou o demonstracích proti Jiřímu Čunkovi vyrovnaly Hospodářské noviny. Informaci zařadily do článku o případném odvolání vicepremiéra z vlády. Sdělení je zde podáno stručně a výstižně, bez zabarvených výrazů: *Ve stejný den se bude před úřadem vlády kvůli předsedovi lidovců demonstrovat. Sejit se tu chtějí Romové, kterých se dotkly Čunkovy výroky (viz příloha č. 2).* I HN parafrázovaly premiérův výrok o Romech, ovšem v souvislosti s děním na politické scéně: *Nikdo nechce sám rozhodnout, co s vicepremiérem, kterého stíhá policie za podezření ze vzetí půlmilionového úplatku a který veřejně označil Romy za opálené spoluobčany, kteří dělají ohně na náměstích.* Zde si nejsem jistá, zda je možné výrok Jiřího Čunka parafrázovat tak, že Romové jsou opálení spoluobčané.

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |

První tři sloupce obsahují odkazy na stránky, kde byly tyto texty publikovány.

První dva sloupce obsahují odkazy na stránky, kde byly tyto texty publikovány.

### 3. 1. 3. Podání řeči ve zprávách ze světa sportu

V tabulkách jsou uvedeny způsoby podání řeči, jaké jednotlivá periodika v den zkoumání použila. Čísla zaznamenaná v tabulkách jsou vyjádřena v procentech.

Již na začátek bych chtěla upozornit na skutečnost, že na rozdíl od zpráv ze světa a z domova, není ve sportovních novinách při reprodukci něčí výpovědi užito předložky *podle*, ale pouze částice *prý*.

Deník Blesk, 10. 4. 2007, ročník 16:

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              |                  |                | 9, 37   |                  |              |                            |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 84, 37       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 3, 13        |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 3, 13        |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  |              |                            |

Přímá řeč značená uvozená: „Zápas se nám vůbec nepovedl Je to pro nás pro všechny velké rozčarování,“ hlesl trenér Vítězslav Lavička.

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              | 5, 56            | 16, 66         | 5, 56   |                  |              |                            |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 72, 22       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  |              |                            |

Zpráva o řeči naznačená: *Trenér mosteckých fotbalistů Zdeněk Ščasný se i po porážce rozplýval nad hrou a výkonem Slávie, která na jaře doposud neprůstřelného soupeře pokořila třikrát.*

|                        |       |        |       |  |        |  |
|------------------------|-------|--------|-------|--|--------|--|
| Značená                |       |        |       |  |        |  |
| Neznačená              | 5, 56 | 16, 66 | 5, 56 |  |        |  |
| Značená<br>uvozená     |       |        |       |  | 72, 22 |  |
| Značená<br>neuvozená   |       |        |       |  |        |  |
| Neznačená<br>uvozená   |       |        |       |  |        |  |
| Neznačená<br>neuvozená |       |        |       |  |        |  |

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              | 1, 77            | 2, 65          |         |                  |              | 0, 88                      |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 68, 16       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  | 22, 12       |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  | 2, 65        |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 1, 77        |                            |

Přímá řeč značená neuvozená: „A šli jsme do toho, už jsme neměli co ztratit.“

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              | 6, 98            |                |         |                  |              |                            |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 90, 69       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  | 2, 33        |                            |

Zpráva o řeči: Johnson děkoval Ježíšovi.

|                        | Zpráva<br>o řeči | Nepřímá<br>řeč | Částice | Polopřímá<br>řeč | Přímá<br>řeč | <i>Předložka<br/>podle</i> |
|------------------------|------------------|----------------|---------|------------------|--------------|----------------------------|
| Značená                |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená              | 14, 29           | 14, 29         |         |                  |              |                            |
| Značená<br>uvozená     |                  |                |         |                  | 71, 42       |                            |
| Značená<br>neuvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>uvozená   |                  |                |         |                  |              |                            |
| Neznačená<br>neuvozená |                  |                |         |                  |              |                            |

*Zpráva o řeči: Dvojnásobný mistr světa označil za rozhodující okamžik start.*

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že stejně jako v případě reprodukce cizí výpovědi ve zprávách z domova i ze světa, je nejvíce používán způsob přímé řeči značené uvozené.

Je nutno ovšem poukázat na fakt, že deník MF dnes v mnohem větší míře užívá rovněž přímé řeči značené neuvozené, kterou s výjimkou deníku Blesk jiné periodikum neužívá. Deník Haló noviny se dokonce v případě zpráv ze světa omezuje pouze na tři způsoby podání přímé řeči. V tomto případě jsem dospěla k důležitému poznatku, že deník Haló noviny ve zvýšené míře užívá k reprodukci cizí výpovědi neznačené zprávy o řeči.

Způsob použití jednotlivých podání řeči v mnohém vypovídá o serióznosti jednotlivých periodik. Za nejobjektivnější považuji použití všech druhů přímé řeči, za nejméně objektivní a seriózní používání částice *prý* a předložky *podle*. Rovněž volba podání řeči způsobem zprávy o řeči není vždy zcela šťastná, neboť není věrnou reprodukcí řeči.

### **3. 2. Verba dicendi a jiné prostředky užívané k uvození přímé řeči**

Do své diplomové práce jsem se rozhodla zařadit i statistiku, jakými slovesy je v českých periodikách uvozena přímá řeč. Statistiku jsem stejně jako v předchozích kapitolách sestavila z pěti mnou sledovaných periodik. I v tomto případě se statistika vztahuje k 10. dubnu 2007.

Ke klasifikaci jednotlivých sloves jsem použila práci Verba dicendi a metajazyková informace (Šoltys, O.: Verba dicendi a metajazyková informace. Praha 1983). Při vytváření statistiky jsem narazila na problém, který s největší pravděpodobností pramení z toho, že výše zmíněná práce je starší a pro dnešní potřeby asi ne zcela vyhovující. V podstatě šlo o to, že slovesa, která bych klasifikovala jako verba dicendi, nejsou v Šoltysově publikaci jako verba dicendi uvedena. I přesto statistika z této publikace vychází. Slovesa, která nebyla ve výše zmíněné publikaci uvedena, jsem zařadila podle jejich významu do příslušné kolonky.

#### **3. 2. 1. Uvozování přímé řeči ve zprávách z domova i ze zahraničí**

Do kolonky Zvláštní případy jsem zařadila taková uvození přímé řeči, která svým charakterem naznačují spíše pohyb než mluvení nebo se jedná o metonymická či metaforická vyjádření. Do periferie jsem zařadila i slovesa označující paraverbální, tj. řeč doprovázející činnost – např. smát se, radovat se. Periferie je v tabulce označení pro periferii sloves pravení. Z periferních zdrojů se verba dicendi obohacují, mezi nejdůležitější z těchto zdrojů patří verba sentiendi. Uvedená čísla jsou vyjádřena v procentech.

|             | Verba dicendi | Periferie | Zvláštní případy |
|-------------|---------------|-----------|------------------|
| MF DNES     | 92, 47        | 2, 15     | 5, 38            |
| HN          | 93, 88        | 3, 06     | 3, 06            |
| Haló noviny | 92, 63        | 2, 11     | 5, 26            |
| Blesk       | 88, 71        | 8, 06     | 3, 23            |
| Šíp         | 91, 30        | 6, 52     | 2, 18            |

Způsob uvození přímé řeči verbem dicendi:

MF DNES: „Byla jsem přesvědčená, že mi chystají rakev,“ řekla Turneyová.

HN: „Ideální je, pokud v akademické práci pokračují a vyučují na našich univerzitách,“ dodává Andrea Semancová.

BLESK: „... To je tím, že si musely vytvořit silnou obranu ke svému přežití,“ vysvětluje mikrobiolog motolské nemocnice Filip Prusík.

Haló noviny: ... „To vše by ve svých důsledcích mohlo vést k obdobné situaci, jako tomu bylo v roce 1997, tedy k oněm pověstným balíčkům,“ varoval Jiří Paroubek.

Slovesa z periferie sloves pravení:

BLESK: „Obec se tak alespoň o malé procento omladila,“ radovala se místostarostka.

ŠÍP: „Normálně vybírám daně, ale dnes jen samá vajíčka!“ smál se.

BLESK: „... Vůbec nevíme, co budeme dělat,“ krčila rameny dcera majitele hausbótu Pavla Bartošová. Příklad slovesa označující paraverbální činnost.

### 3. 2. 2. Uvozování přímé řeči ve zprávách ze světa sportu

|             | Verba dicendi | Periferie | Zvláštní případy |
|-------------|---------------|-----------|------------------|
| MF DNES     | 84, 34        | 10, 83    | 4, 83            |
| HN          | 95            | 5         |                  |
| Haló noviny | 100           |           |                  |
| Blesk       | 76, 92        | 11, 54    | 11, 54           |
| Šíp         | 65, 39        | 15, 38    | 19, 23           |

Pro ilustraci uvádím příklady:

Způsob uvození přímé řeči verbem dicendi:

Deník Blesk: „*To, co momentálně předvádí, na to je radost pohledět,*“  
pochválil soupeře mostecký trenér Zdeněk Ščasný.

MF DNES: „*Co se týká gólu, je to můj životní zápas,*“ řekl.

Slovesa z periferie sloves pravení:

Deník Šíp: „*Konečně mi to tam spadlo,*“ radoval se z gólové trefy fotbalista,  
jenže v závěru utkání situaci mužstvu zkomplikoval, když fauloval Lesáka  
a Příbram z penalty snížila.

MF DNES: „*Hezké, ale pomíjivé. Příští týden to může být úplně jinak,*“  
reagoval útočník Stanislav Vlček.

Zvláštní případy:

Deník Šíp: „*Počkali jsme si na chyby a Sparta je udělala,*“ měl jasno  
pardubický útočník Zdeněk Ondřej.

Deník Blesk: „*Ale věřím, že euforii natolik utlumíme, abychom nelítali hlavou  
v oblacích,*“ brzdil nadšení kouč Karel Jarolím.

### 3. 2. 3. Metonymie v podání řeči

V tisku se často objevují i postoje vlád jednotlivých zemí, poslaneckých stran, organizací, různých sdružení apod. I když např. v případě postoje vlád jednotlivých zemí se jedná o stanovisko např. ministerského předsedy nebo vládnoucí strany, je toto stanovisko sděleno v podobě metonymie.

Metonymie vzniká přenesením pojmenování na skutečnost, která je s původní skutečností spjata nějakou prostorovou, časovou, kvalitativní, funkční, příčinnou a jinou souvislostí, či soumezností. Metonymie si v podstatě vždy uchovává primární význam přenášeného pojmenování, pouze ho zasouvá do pozadí. V publicistice se často objevuje kontextová metonymie: např. záměna jména a místa vlády – př.: Praha rozhodla, Londýn navrhl.<sup>36</sup>

Z výše uvedeného vyplývá, že se s metonymií můžeme v tisku setkat hlavně ve zprávách ze světa politiky. Jako příklad uvádím ukázky z článků o situaci v Íránu. Všechny články pocházejí z 10. dubna 2007, vztahují se tedy k datu, ke kterému jsem sestavovala celkovou charakteristiku sledovaných periodik. Uvádím pouze zprávy, ve kterých se jedná o podání řeči.

MF DNES: *Zemí ajatolláhů totiž Západ v čele s USA podezřívá, že se chystá jadernou bombu vyrobit.*

MF DNES: *Teherán tvrdí, že jeho program je ryze mírový a jeho jediným cílem je výroba elektrické energie.*

MF DNES: *Írán odmítá uposlechnout výzev OSN, aby obohacování uranu zastavil. Dokonce i přes dvoje sankce, které proti němu Rada bezpečnosti od loňského roku schválila.*

MF DNES: *Neopomněla informovat (íránská televize – pozn. autorky) o počtu jaderných elektráren v zemích, jako jsou USA či Francie.*

MF DNES zveřejnila zprávu s použitím agentury AP (viz příloha č. 1)

---

<sup>36</sup> Kol. autorů: Příruční mluvnice češtiny, Brno 1995, s.. 98-99.

MF DNES: *Britská armáda své rozhodnutí dát k „prodeji příběhů“ souhlas bránila, neboť prý jde o mimořádné okolnosti, o něž projevují média nebývalý zájem.*

MF DNES: *Včera však otočila, ministerstvo obrany souhlas s braním peněz za historky stáhlo.*

Pod článek se podepsal redaktor MF DNES (viz příloha č. 1)

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY: *: Teherán tvrdí, že jeho program je ryze mírový a jeho jediným cílem je výroba elektrické energie.*

HN: *Írán odmítá uposlechnout výzev OSN, aby zastavil obohacování uranu. Rada bezpečnosti schválila od prosince už dvoje sankce vůči Íránu kvůli tomu, že svůj program dosud nezastavil (viz příloha č. 2)*

HN: *Inspekce nepodezírá Langeru, tvrdí vnitro (viz příloha č. 2)*

HN přejaly zprávy z ČTK.

HALÓ NOVINY: *Připomněla (Česká televize - pozn. autorky), že vyšetřovatelé odposlouchávali Langeru... (viz příloha č. 5)*

Haló noviny přejaly zprávu z ČTK.

HALÓ NOVINY: *Ankara vyjádřila zklamání nad „ztracenou příležitostí“.*

Pod článkem je podepsaný překladatel zprávy.

ŠÍP: *Hlasování o reformních zákonech spojuje koaliční vláda se svým osudem.*

ŠÍP: *Od Čunkových výroků se už distancovala ODS. (viz příloha č. 4)*

Obě zprávy byly převzaty z ČTK.

I když se v následujícím případě nejedná o předání informace ve smyslu mluvení nebo psaní, je zajímavé jej zmínit z hlediska užití metonymie. Ukázka je rovněž z deníku Šíp: *Další argument do vášnivé vědecké debaty nyní*

*přinesly kosti pračlověka, které byly nedávno objeveny v jeskyni Tianyuan v severní Číně.*

Metonymická vyjádření se často objevují i ve sportovní rubrice. Nejčastěji v případech, kdy je rámcovou větou uvozena věta podmětná.

BLESK: „*Mistři, mistři,“ burácelo tisíce hrdel.* (viz příloha č. 3)

Ve sportovní rubrice jsem objevila i řeč, která je podána z hlediska posluchače:

MF DNES: „*Dynamo, Dynamo,“ znělo halou halasně i na konci.* (viz příloha č. 3)

ŠÍP: „*Ježíši, koledníci!*“ ozvalo se nám nad hlavami. (viz příloha č. 4)

### **3. 2. 4. Metafora v podání řeči**

Podstatou metafory je strukturování jedné oblasti jazyka (myšlení) podle struktury jiné oblasti jazyka (myšlení). Jazyková metafora je tradičně vykládána jako pojmenování skutečnosti prostřednictvím výrazu primárně označujícího skutečnost něčím podobnou. Společný znak nemusí být vždy znakem podstatným, často je však znakem nápadným.<sup>37</sup>

HN: *Vratislav Navrátil, majitel restaurace Gejzír, sleduje dění pozorně: „Stávka v automobilce by se dotkla každé rodiny. Skoro každá tam někoho má. ...“*

MF DNES: *Servítky si nebere ani starosta Vladimír Měrka: „Lidé se musí obracet, aby se uživili. ...“* Význam spojení „nebrat si servítky“ je říkat věci natvrdo.

---

<sup>37</sup> Kol. autorů: Příruční mluvnice češtiny, Brno 1995, s. 148.

HALÓ NOVINY: „*A vláda České republiky se sraženými podpatky a v poníženém předklonu plní rozkazy a přání Bushe,*“ vmetla do tváří zbabělého kabinetu pravdu Semelová. Metaforicky je zde vyjádřeno, že paní řekla pravdu přímo.

### 3. 2. 5. Značení hesel v novinách

Vzhledem k tomu, že jsem v teoretické části zmínila i citaci přísloví, uvedu i několik poznámek k prezentaci různých hesel a známých výroků ve sledovaných periodikách.

BLESK: *Zajatce nebereme! Heslem spartského vůdce Leonidase se v neděli řídili spartané.*

HALÓ NOVINY: *Na chodníku jeden z mladých demonstrantů rozprostřel rudou vlajku s portrétem Che Guevary, z níž promlouvá krédo revolucionářů: Hasta la victoria siempre – Až do úplného vítězství.*

ŠÍP: *Pražáci si totiž rádi pospí a rčení – kdo dřív přijde, ten dřív mele – ve městě bere za své.*

HN: „*Hlavní pravidlo v našem týmu zní: zůstat oběma nohama na zemi,*“ řekl serveru *motosport-total.com*.

Z výše uvedeného vyplývá, že deník Blesk zvolil pro heslo formu samostatné věty, Haló noviny stejně jako Hospodářské noviny uvedené heslo oddělily od textu dvojtečkou, deník Šíp pro stejný účel zvolil pomlčku.

### 3. 3. Umístění rámcových vět v přímé řeči značené

#### 3. 3. 1. Rámcové věty ve zprávách z domova i ze zahraničí

V následující tabulce jsou zaznamenána umístění rámcové věty v textu. Uvedená čísla jsou vyjádřena v procentech. Jedná se pouze o případy uvozování přímé řeči značené.

Uvedenou statistiku jsem sestavila z výtisků sledovaných periodik ze dne 10. dubna 2007.

|                    | <u>Rámcová věta</u>    |                            |                           |
|--------------------|------------------------|----------------------------|---------------------------|
|                    | Předchází řeči postavy | Je vložena do řeči postavy | Následuje za řečí postavy |
| Blesk              | 9, 86                  |                            | 90, 14                    |
| Šíp                |                        |                            | 100                       |
| Mladá fronta Dnes  | 5, 56                  | 1, 11                      | 93, 33                    |
| Hospodářské noviny | 4, 30                  |                            | 95, 70                    |
| Haló noviny        | 11, 24                 |                            | 88, 76                    |

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že všechny deníky v případě podání řeči formou řeči přímé používají nejčastěji rámcovou větu vloženou za řeč postavy.

Příklad toho, kdy rámcová věta předchází řeči postavy: *Natírala se zápalom plot u svého domu v Uhřetěvsi a exkluzivně se Blesku svěřovala: „Těhotná nejsem, umřít nechci, mám chuť do života a Romana miluju. Chci s ním dítě...”*

Příklad toho, kdy rámcová věta následuje řeč postavy: „*Ale osobně doufám, že u všech koaličních poslanců převáží zodpovědnost. Pokud však budou chtít poslat tuhle vládu pod kytky, tak není způsob, jak jim v tom zabránit,*“ dodal Nečas. (MF DNES)

V souvislosti s uvozováním vět upozorňuji na skutečnost, že rámcová věta následující po přímé řeči značené často uvozuje i nepřímou řeč. Nejčastěji se tak děje v případech, kdy je řeč přímá značená uvozena slovními spojeními následujícího charakteru: uvedl s tím, míní tím, poukázal na případ apod. Tento způsob uvozování se objevuje bez ohledu na to, zda se jedná o tisk seriózní, nebo bulvární. Pro názornost uvádím příklady:

MF DNES: „... *Kdyby každých sto dní dokázala splnit deset procent z předvolebních slibů, tak to je přece geniální výsledek,*“ míní Nečas s tím, že reforma představuje pouze začátek změn.

HALÓ NOVINY: „...*Potom by se měli obrátit na zastupitele, že něco není v pořádku,*“ uvedl náš zdroj s tím, že nejhorší situace je v Prachaticích, které městskou dopravu vůbec nemá a v Českém Krumlově,... (Haló noviny, sic).

BLESK: „*Obec se tak konečně alespoň o malé procento omladila,*“ radovala se místostarostka, která dodala, že průměrný věk lidí byl donedávna v Brodci 47, 8 let.

Pro úplnost uvádím, že způsob uvození nepřímé řeči pomocí *uvedl s tím*, že se v Mladé frontě Dnes vyskytuje jen v jednom případě, v Haló novinách dvakrát, z toho jednou ve sportovní rubrice.

Kromě toho, že rámcová věta, uvozující přímou řeč značenou, často zároveň uvozuje i následující řeč nepřímou, může být také větou řídící pro větu vedlejší přívlastkovou, která nám poskytuje informace o mluvčím. Nemusí se však jednat pouze o větu vedlejší, může to být také přístavek.

HN: „*Ted' máme v zemi 731 000 bezprizorných dětí,*“ uvedl v polovině března Jevgenij Komarov, ředitel charitativního střediska na pomoc těmto malým Rusům.

HN: „*Původně jsme chtěli pracovat jen s dětmi, ale nešlo to. Ostatní bezdomovci nás hned vypátrali,*“ řekla zpravodaji HN asi třicetiletá žena v šátku, která se představila jako Alina.

MF DNES: „*Pokud jste voják, máte sloužit své zemi a nesnažit se vytráskat peníze z prodeje svých příběhů,*“ citoval list Times Sally Veckovou, jejíž dcera Eleonor padla v Iráku.

HALÓ NOVINY: „*Chceme, aby náš úřad šel příkladem jiným příspěvkovým organizacím, a to nejen v našem městě, ale i mimo něj,*“ uvedla Veronika Čápalová, koordinátora projektu Zdravé město a Místní Agendy 21.

Deník BLESK se neomezuje jen na stručné a výstižné charakterizace, které nás seznámí s mluvčím v dostatečném rozsahu pro čtenáře, ale přidává i informace, které takřkajíc patří do sekce bulváru a nejsou nijak podstatné: „*Rodinný život! To je přece úžasné!*“, rozpovídala se Iveta, která se dlouhé měsíce skrývala před veřejností, pečovala o rodinný krb a přitom přibrala nějaké to kilo.

Mezi zvláštní způsoby uvození, pokud se tomu tak dá říkat, patří případy, kdy je z gramatického hlediska uvedena nějaká zpráva ve formě přímé řeči. Po ní následuje jako samostatná věta podle svého charakteru věta rámcová. Pokud by ovšem došlo ke spojení obou vět v souvětí, z řeči původně přímé by se stala řeč nepřímá. Pro ilustraci uvedu několik příkladů a dodám, že tento typ podávání informací k datu 10. dubna 2007 se objevil v každém ze sledovaných periodik, kromě MF DNES a deníku Šíp. Nejvíce tohoto způsobu podání řeči užívají Haló noviny.

Vzhledem k tomu, že nelze tento způsob podání řeči zařadit do charakteristiky uvedené v teoretické části mé diplomové práce, nejsou tyto případy uvedeny ve statistice o způsobech podání řeči v tisku.

HN: *Írán zahájil průmyslovou etapu výroby jaderného paliva ve 3000 centrifugách. Oznámili to včera vedoucí iránské činitelé v čele s prezidentem Mahmúdem Ahmadinežádem (viz příloha č. 2).*

BLESK: *Ministerstvo financí v příštím roce očekává zhruba tříprocentní inflaci. V diskusním pořadu TV Prima to řekl šéf financí Miroslav Kalousek (viz příloha č. 3).*

HALÓ NOVINY: *Připravovaná reforma veřejných financí, kterou chce vláda předložit poslanecké sněmovně k projednání a ke schválení, je nespravedlivá, antisociální a antisolidární. Včera to opět prohlásil Jiří Paroubek, předseda ČSSD. (viz příloha č. 5).*

Z výše uvedeného vyplývá, že deníky HN a Blesk spíše použily informaci, za kterou uvedly autora promluvy. V případě Haló novin však takovéto podání zprávy vyznívá tak, že se čtenáři v samotném podání informace již snaží předsunout, co si o celé zprávě má myslet. Je to způsobeno tím, že obsahem řeči zde není fakt, nýbrž subjektivní hodnocení.

V Haló novinách se takový způsob podávání informací objevuje poměrně často:

*V nově zvoleném senátorovi, vítězi doplňovacích voleb na Chomutovsku, Václavovi Homolkovi (KSČM) mají občané jistotu, že bude bránit nejen sociální jistoty a jistotu práce, ale že v žádném případě nepodpoří asociální reformy připravené vládou Mirka Topolánka (ODS). Prostřednictvím novinářů to včera Homolka vzkázal všem svým voličům, kterým zároveň touto cestou děkuje za důvěru (viz příloha č. 5).*

*Nebo: Ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS) musí informovat Sněmovnu o výsledcích práce zvláštní skupiny Vrchního státního zastupitelství při prověřování tzv. Kubiceho zprávy. Premiér Mirek Topolánek (ODS) by se pak měl omluvit předsedovi Jiřímu Paroubkovi za výroky, které v souvislosti s informacemi v této zprávě pronesl na něj i jeho stranu. Těsná většina poslanců (ČSSD, KSČM, Melčák a Pohanka) s tímto požadavkem předsedy poslanců ČSSD Michala Haška souhlasila. (viz příloha č. 5)*

Oba výše uvedené příklady pocházejí z deníku Haló noviny ze dne 25. dubna 2007.

### **3. 3. 2. Rámcové věty ve zprávách ze světa sportu**

|                    | <b><u>Rámcová věta</u></b> |                            |                           |
|--------------------|----------------------------|----------------------------|---------------------------|
|                    | Předchází řeči postavy     | Je vložena do řeči postavy | Následuje za řečí postavy |
| Blesk              | 3, 70                      |                            | 96, 30                    |
| Šíp                | 6, 67                      |                            | 93, 33                    |
| Mladá fronta Dnes  | 16, 88                     |                            | 83, 12                    |
| Hospodářské noviny |                            | 2, 44                      | 97, 56                    |
| Haló noviny        |                            |                            | 100                       |

I v případě podání řeči způsobem řeči přímé, také v sportovní rubrice převažuje umístění rámcové věty za promluvu postavy.

I zde pro ilustraci uvádím příklady:

Příklad toho, kdy rámcová věta předchází řeči postavy:

MF DNES: „Řekli jsme si, co jsme doteď dělali špatně,“ řekl pardubický útočník Zdeněk Ondřej.

BLESK: Pak vážně dodal: „To hlavní je pokora, práce a respekt.“

Příklad toho, kdy rámcová věta následuje řeč postavy:

MF DNES: Tlačila se před Lašáka, hlasatel nadšeně halekal: „Tohle je ta správná Sparta!“

I v ve statistice ze světa sportu se pod procentuálním zobrazením se skrývá skutečnost, že rámcová věta byla v Hospodářských novinách použita jen jednou:

HN: „Naše výkony jsou výsledkem tříleté práce trenéra Jarolima,“ chválil Vlček, „o titulu ještě nemluvíme. Do konce je pořád hodně zápasů a za čtrnáct dní může být všechno zase jinak.“

### 3. 4. Prý kontra podle

Používání částice *prý* a předložky *podle* při podání řeči jsem zjišťovala ve zkoumaných periodikách dne 10. dubna 2007. Jak často se částice a předložka ve sledovaný den vyskytly ve mnou zkoumaných periodikách je zaznamenáno ve statistické tabulce.

Úvodem je nutné podotknout, že článek o způsobech podání řeči, ze kterého vycházím v teoretické části mé diplomové práce, způsob podání řeči pomocí předložky *podle* neuvádí. Vzhledem k tomu, že předložka *podle* má v mnou zkoumaných periodikách větší procentuální zastoupení (viz tabulka) než částice *prý*, považuji proto výše zmíněnou taxonomii za nedostatečnou.

Z mého výzkumu vyplývá, že částici *prý* používají periodika v případech, kdy neodkazují na nějakého mluvčího, předložka *podle* je naopak s mluvčím spojena. Dokladem toho jsou i následující ukázky. Jako první jsem zvolila ukázky z článků o kauze Ivana Langera, která je spojena s odposlechy.

Hospodářské noviny (HN) na článek (viz příloha č. 2) o zmíněné kauze upozorňují přímou řečí neznačenou uvozenou: *Inspekce nepodezírá Langera, tvrdí vnitro*. Co je předmětem kauzy se dovídáme z dvou po sobě následujících odstavcích, částice *prý* se objevuje až ve druhém z nich: *Inspekce prý ministra nepodezírá, že s policisty volal z vypůjčených telefonů a SIM karet, a chtěl tím zabránit tomu, aby se na jeho telefonáty přišlo*. O stanoviscích ministerstva vnitra a výsledcích vyšetřování jsme v článku seznamování prostřednictvím výroků Jany Malíkové, mluvčí ministerstva. Její promluvy jsou podávány buď formou řeči nepřímé neznačené, nebo pomocí předložky *podle*: *Podle Malíkové již inspekce vyšetřování úniku informací uzavřela*.

V souvislosti s tímto článkem bych chtěla upozornit i na fakt, že v podávání informací se v tisku někdy objevuje i sekundární přímá řeč. V tomto případě dokonce i ve spojení s částicí *prý*: *Podle ČT inspekce tvrdí, že podobně jako Langer postupoval i poslanec ODS Jan Vidím – prý si telefonoval s lidmi z ÚOOZ, a to i z čísla své manželky*.

Haló noviny zvolily formu nadpisu, kterým jistě přilákaly většinu svých čtenářů: *Teče Langerovi do bot?* (viz příloha č. 5). Hned na první pohled je patrné, jak se v obou denících (HN a Haló noviny) zachází s převzatými zprávami. Jen podotýkám, že HN převzaly zprávu z ČTK, pod článkem v Haló novinách jsou zdroje dva, jedním z nich je rovněž ČTK.

Haló noviny uvádějí, že *Inspekce vnitra podle České televize podezřívá ministra Ivana Langera (ODS) z toho, že si schválně z vypůjčených mobilních telefonů a SIM karet volal s lidmi z Útvaru pro odhalování organizovaného zločin (ÚOOZ)*. Žádná informace o tom, že by Inspekce ministra vnitra podezírala Ivana Langera se totiž v článku HN nevyskytuje. V článku je pouze zmíněno, že zprávu o kauze přinesla Česká televize (ČT). Případný záměr ministra je v obou periodikách podáván pomocí částice *prý*, i když ne zcela stejným způsobem.

Haló noviny pomocí předločky *podle* premiérův záměr prakticky prezentují jako fakt. Tím spíše, že předložku použily ve spojitosti s ČT, obecně uznávaným zdrojem informací. Částice *prý* v tomto případě stejně jako v HN prezentuje jen jistou teorii: *Prý tím chtěl zabránit tomu, aby se na jeho telefonáty přišlo*. Z výše napsaného podle názoru vyplývá, že Haló noviny prezentují celou kauzu neobjektivním způsobem.

Stejně jako v článku v HN se i v tomto případě objevila v textu sekundární přímá řeč: *Langer to popírá, uvedla v neděli ČT*.

Je zajímavé, že v případě poslance Jana Vidima Haló noviny na rozdíl od HN českou televizi jako zdroj informací neuvádějí: *Inspekce tvrdí, že podobně jako Langer postupoval i poslanec ODS Jan Vidim – prý si telefonoval s lidmi z ÚOOZ, a to i z čísla své manželky, která se tak ocitla mezi odposlouchávanými*. I když je logické, že se manželka pana Vidima mohla ocitnout mezi odposlouchávanými, je otázkou, zda si tento komentář do textu nedoplnil některý z redaktorů Haló novin, nebo zda byl součástí převzaté zprávy.

Promluva mluvčí ministerstva vnitra Jany Malíkové je v Haló novinách podána stejným způsobem jako v HN, pouze je rozšířena o jednu přímou řeč značenou uvozenou: *„Inspekce pana ministra nevyšetřuje, a nemůže ho tedy ani z ničeho podezírat,“ řekla ČTK Malíková*. Tato přímá řeč, v jejíž rámcové

větě je uveden zdroj sdělení, je dokladem toho, že zprávy převzaté z ČTK si nedovolí měnit ani Haló noviny.

V případě porovnání těchto dvou článků zmíním ještě jeden případ, kdy byla použita částice *prý*, i když nepodává řeč v pravém slova smyslu.

HN: *Záznamy inspekce z loňského srpna prý tvrdí, že Langer telefonoval z mobilu olomouckého primátora Martina Novotného, jeho manželky a obou dcer.*

Haló noviny: *Záznamy inspekce z loňského srpna tvrdí, že Langer telefonoval z mobilu olomouckého primátora Martina Novotného, jeho manželky a obou dcer.*

Je otázkou, zda je vynechání částice *prý* v případě Haló novin tiskovou chybou, nebo záměrem redakce.

Že se Deníky Šíp a Blesk zmiňované kauze ve sledovaný den nevěnovaly, mě příliš nepřekvapilo, s podivem jsem však zjistila, že u MF DNES tomu bylo také tak.

Zajímavý způsob použití obou lexikálních prostředků se objevil i v článcích o reformě financí.

Haló noviny svým nadpisem neklamaly odpůrce Topolánkovy koaliční vlády: *Sebejistá koalice se zvolna rozkládá* (viz příloha č. 5). Pod tímto titulkem je formou přímé řeči neznačené částečně uvozené podáváno stanovisko poslance Vlastimila Tlustého. Za nepřiliš šťastné řešení považuji umístění otázky vztahující se na poslance Melčáka a Pohanku pod stanovisko Tlustého. Je zjevné, že otázku v tomto případě pokládá redaktor, právě proto by měla být nějakým způsobem od Topolánkova stanoviska oddělena.

### *Sebejistá koalice se zvolna rozkládá*

*Tlustý: nepřijmou-li moje připomínky reformu nepodpořím (sic)*

*Pomůžou Topolánkovi přeběhlíci?*

Zdůvodnění stanoviska bývalého ministra financí Vlastimila Tlustého je podáno pomocí předločky podle: *Návrh podle Tlustého nepovede ke zjednodušení daňového základu ani ke zjednodušení daňového přiznání.* Všechny promluvy hodnotící situaci jsou v tomto článku podány stejným způsobem: *Podle Kalouska trvá Tlustý na jediném scénáři, který je volebním programem ODS. Koaliční vláda podle něj* (Kalouska – pozn. autorky) *předkládá maximum možného, aby se podařilo zastavit hrozivý trend zadlužování země.*

I deník Blesk zvolil specifický způsob, jakým čtenáře doslova přinutit k přečtení článku. I když se zde nejedná o palcový titulek, otázka v něm položená doslova „volá po přečtení“: *Zařizne reformu?* (viz příloha č. 3).

Rozpor v podání řeči pomocí předločky *podle* zde nastává v promluvě, jejíž autor se v obou periodikách liší.

BLESK: *Podle něj* (Tlustého – pozn. autorky) *je reforma paskvil a potřebuje výrazné změny.*

HALÓ NOVINY: *Podle jeho* (Paroubkova – pozn. autorky) *názoru tomu neodpovídají ani průzkumy veřejného mínění ani vládní návrh reformy, který předseda ČSSD označil za „paskvil“* (viz příloha č. 5).

Vodítkem k rozluštění problému by mohl být původ převzaté zprávy. Vzhledem k tomu, že pod oběma články jsou uvedeny zkratky, z nichž ani jedna není ČTK, je prozatím řešení bezúspěšné.

Stručně a jasně, přesně podle titulu sloupce *Krátce z politiky*, se k situaci na politické scéně vyjádřil deník Šíp (viz příloha č. 4). Záměr ministra vlády České republiky je podán částečně uvozenou přímou řečí neznačenou: *Topolánek: Ziskám Tlustého.* Postoj Vlastimila Tlustého je zde podán v přijatelné formě nepřímé řeči: *Tlustý ale stále tvrdí, že nezměněnou reformu nepodpoří.* Pomocí částice *prý* je zde podána promluva Mirka Topolánka, jejíž obsah je naznačen již v titulku: *Premiér Mirek Topolánek (141 600/měs.) prý přesvědčí Vlastimila Tlustého (61 500/měs), aby podpořil reformu veřejných financí.* V případě deníku Šíp bych chtěla poukázat na fakt, že ve zprávách z politiky spolu se jmény členů vlády a poslanců s oblibou uvádí výši jejich platu.

Podle mého názoru neupozorňuje příliš vhodným způsobem na dění na politické scéně Mladá fronta Dnes (MF DNES). Titulek *Thustý dává ultimáta, vláda ho nebere vážně* nezní příliš seriózně (viz příloha č. 1). S postojem Vlastimila Thustého jsme seznámeni již v podtitulu, a to pomocí předložky *podle*: *Ministři musí podle poslance Thustého reformu přiblížit předvolebním slibům ODS*. Záměr dalšího z poslanců je podáván pomocí částice *prý*: *Poslanec Jan Klas prý bude kopírovat Thustého*.

Nestalo se poprvé, že by se v pomyslném žebříčku nejserióznější zformulovaných titulků na prvním místě umístily Hospodářské noviny: *Reforma? Problém i v ODS* (viz příloha č. 2). Postoj Jana Klase zde ale není podán pomocí částice *prý*, ale je sdělován jako fakt: *Je rozhodnutý, že pokud ji exministr financí nepodpoří, nezvedne pro vládní návrh ruku ani on*. V tomto případě se obsah obou promluv nemění.

Právě v HN jsem objevila „klíč“ k rozřešení otázky, zda návrh finanční reformy označil za „paskvil“ Jiří Paroubek, nebo Vlastimil Thustý: *Jiří Paroubek označil vládní návrh reformy za „paskvil“*. *Poslanec ODS Vlastimil Thustý nebyl od podobného výrazu daleko, když prohlásil, že návrh reformy veřejných financí nepodpoří* (viz příloha č. 2).

Předložka může figurovat i v rámcové větě, předcházející přímé řeči uvozené.

MF DNES: *Podle Jana Korytáře, šéfa Společnosti přátel přírody, prales bez oplocení zničí zvěř*: „Mufloni by z toho jistě měli radost, protože jsme v pralese vysadili mnoho mladých stromků.“ V tomto případě by podle mého názoru bylo vhodnější obě řeči oddělit tečkou: *Podle Jana Korytáře, šéfa Společnosti přátel přírody, prales bez oplocení zničí zvěř*. „Mufloni by z toho jistě měli radost, protože jsme v pralese vysadili mnoho mladých stromků.“ V první z nich se uvádí, k čemu by mohlo dojít v případě neoplocení pralesa. Druhá řeč, podaná řečí přímou značenou neuvozenou, pak tvoří vysvětlení výroku J. Korytáře, proč zvířata zničí prales (viz příloha č. 1).

MF DNES: *Policejní razie na obraně může podle Ivety Jordánové z nevládní organizace Růžový panter, která se zabývá korupcí, znemožnit pokračování*

vyjednávání kšeftů za zavřenými dveřmi, jehož kritici byli vždy v tichosti „uklizení“.

Předložka *podle* plní v druhém z výše uvedených příkladů funkci odkazování na něčí postoj.

Rovněž částice *prý* může nabývat stejné funkce.

BLESK: *A tak prý muž na jejich průpovídky reagoval větou: „Čunka na vás!“*

Částice *prý* v tomto případě neodkazuje na něčí postoj, ale značí jistý stupeň nejistoty. Značí, že uvedená promluva nemusela být realizována v uvedeném znění, nebo že dokonce nemusela proběhnout vůbec.

V následujícím přehledu uvádím další příklady, kdy se ve sledovaných periodikách objevily částice *prý* a předložka *podle*. Na základě výše uvedeného a následujícího přehledu vyvodím závěry, v jakých případech noviny volí použití buď jednoho, nebo druhého z těchto dvou prostředků.

Částice *prý*:

BLESK: *Lodě by prý potřebovaly silné motory a ty jsou na Lipně zakázané.*

BLESK: *Pokud se vylihne kuře s podobnou anomálií, většinou prý žije jen pár hodin.*

BLESK: *Zbitého muže(23) prý cizí národnosti odvezla záchranka do hradecké nemocnice.*

ŠÍP: *Porušil by tak prý koaliční smlouvu mezi ODS, KDU-ČSL a Stranou zelených.*

ŠÍP: *Herečka prý byla vnímána jako opak krásy.*

HALÓ NOVINY: *Prý má rozvoj vodních cest pro Českou republiku zásadní význam.*

HN: *Nyní se ale prý jedná o „výjimečný případ“.*

Předložka *podle*:

BLESK: *Podle svědků se nejednalo o nikoho z místních.*

ŠÍP: *A to podle Romů neměl dělat!*

HALÓ NOVINY: *Podle Čunka v roce 2009 výdaje státního rozpočtu překročí jeho příjmy, proto je tato reforma nutná.*

HN: *Podle něho si odbory musejí uvědomit, že se už pohybují na hranici, která je únosná pro další investice a rozvoj.*

MF DNES: *Valná většina zaměstnanců podle Nečase dostatečně ušetří na nižší dani z příjmu. Rodiče s dětmi si podle něj polepšili hodně už letos na dvojnásobném rodičovském příspěvku.*

Z výše uvedeného je patrné, že částice *prý* se užívá pro reprodukci něčí promluvy. Kdo však je autorem té promluvy, případně tvrzení, není jasné. Proti tomu se přímo ve spojení s předložkou *podle* objevuje autor promluvy. Z kontextu navíc vyplývá, že mluvčí je o pravdivosti svého tvrzení přesvědčen.

V Mladé frontě dnes jsem objevila i článek, kde je pomocí částice *prý* zaznamenána sekundární řeč. V tomto případě řeč pracovníka ministerstva obrany.

MF DNES: „...*Nakonec se na mne vlivný pracovník ministerstva obrany obořil. Prý nevím, co říkám, když kritizuji plánované miliardové investice...*“ *dodává Hejra.*

Částice *prý* však není jediným prostředkem, jak naznačit nejistý původ uvedeného tvrzení, nebo zda se dané tvrzení vůbec vyskytlo v nějaké promluvě. V tisku se rovněž mohou v této souvislosti objevit i prostředky signalizující různé polemiky.

BLESK: *Tatínek princ Charles nezvednému synátorovi zřejmě domluvil a princ zase seká dobrotu.*

BLESK: „Muž je údajně v bezvědomí a lékaři mu nedávají šanci na přežití,“ *vedl hradecký policista.*

ŠÍP: *Údajně si nádra nechá lehce zmenšit.*

HALÓ NOVINY: Jiří Čunek údajně připravuje vlastní koncepci romské politiky.

HN: Někdejšího prezidenta fotbalového klubu Sparta Praha Petra Macha zřejmě čeká v pořadí již čtvrté kolo hlavního líčení v případě údajného mnohamilionového podvodu na bance z počátku 90. let.

Z výše uvedeného plyne, že dalším prostředkem k vyjádření jisté pochybnosti o pravdivosti tvrzení je příslovce *údajně*, *zřejmě* pak signalizuje určitou možnost uskutečnění sdělení.

### 3. 5. Srovnání serióznosti sledovaných periodik na základě metod užitých v mé diplomové práci

K posouzení serióznosti jednotlivých periodik může pomoci i procentuální analýza používání jednotlivých druhů řeči v kapitole 3. 1. Srovnání seriózních a bulvárních novin z hlediska používání způsobů podání řeči. Z analýzy vyplývá, že při podání řeči má největší procentuální zastoupení částice *prý* v deníku Blesk, naopak nejméně se vyskytuje v Hospodářských novinách. Jak dokazují v kapitole 3. 4. *Prý* kontra podle, podání řeči pomocí částice *prý* nevyžaduje odkaz na autora promluvy, není tedy spojeno s odkazem na zdroj sdělení. Takový způsob podání informace není znakem serióznosti a podle tohoto hlediska není seriózním periodikem ani deník Blesk.

Pokud bych měla při hodnocení serióznosti vycházet z článku J. Bartoška, na jehož článek odkazují v teoretické části v kapitole 2. 7. Znaky důvěryhodnosti v žurnalistice, tak i v tomto případě by si deník Blesk obhájil své zařazení do bulvárních novin. Nejprve připomenu některá kritéria hodnocení.

Bartošek uvádí, že kvalitu zpráv snižuje tzv. dostihové referování, které věnuje více pozornosti osobám než vlastním událostem či jevům. Jako příklad dostihového referování uvádím ukázkou z článku z deníku Blesk ze dne 2. dubna 2007. Fakt, že informace o tom, co dělá ve svém volném čase Mahulena Bočanová, nezmění život většiny národa, pomijím: „...*Ale Jarda můj typ vážně není, je to spíš takový myšák,*“ dodává Mahulena o vztahu ke svému, o dva centimetry menšímu tanečníkovi. Jako dostihové referování hodnotím i informace v deníku Šíp o platech politiků: *Kvůli poruše letadla nestihl ministr zdravotnictví Tomáš Julínek 117 200/měs. včerejší ranní jednání sněmovny.* (4.května 2007).

Rovněž velká písmena a barevné rastry, znaky bulvárních titulků, jsou typické pro deníky Šíp a Blesk. Bulvární titulky jsou ve velké většině případů doplněny fotografiemi ze soukromí známých osob. Výjimkou nejsou ani snímky v podobě montáže, které však deníky jako montáž neuvádějí.

Jako příklad v příloze dokládám evidentní montáž z deníku Šíp ze dne 30. března 2007.

Samotnou kapitolu by mohl tvořit negativizmus. Pro ilustraci uvádím některé titulky z bulvárních deníků.

BLESK: *Závodník Enge (30). Natrhl si plíci! Málem uhořel!* (2. 4. 2007)

BLESK: *Těhotná Žilková (45). 20 dní před porodem. Lékaři: Dítě není v pořádku!* (4. května 2007) V tomto případě deník Blesk podává řeč lékařů.

BLESK: *Zradil ji milenec* (13. dubna 2007)

ŠÍP: *Julínkův výlet za naše prachy!*

ŠÍP: *Nešťítel se okrást vlastní matku!* (oba články ze dne 4. května).

I když je okradení člověka o to více smutné, jestliže ho spáchá jeho blízký, není nutné upozorňovat na takovou událost palcovými titulky. Stejně je to v případě pana Engeho. Na článek by bylo vhodnější upozornit nadpisem, kde by byla informace, že se závodníkovi stala nehoda.

Zajímavý mi rovněž přišel způsob, jak tisk komentoval aféru reprezentačních fotbalistů spojenou s údajnou návštěvou prostitutek v jejich hotelovém pokoji. O událostech jsme v deníku Šíp seznámili komentářem „zasvěcených“ osob a to formou přímé řeči značené uvozené. Pro ilustraci uvádím příklad: „*Ide o escort Denisa. Řidič se jmenuje Petr M. Myslím, že mu dívky přezdívaly „Slinto“,“ svěřil nám zdroj.* Deník Šíp zařadil „zaručené“ informace hned na titulní stranu: *Památníček prostitutky! Důkaz jako hrom.* Právě takové palcové titulky na přední straně novin jsou znakem bulvárního tisku. Připojené fotografie těch, o kterých se v článku mluví, tento znak jen podtrhují (viz příloha č. 4).

Ještě více mě překvapil titulek v MF DNES, který předchází rozhovoru se žáky a studenty o aféře fotbalistů: „*Jsou to děvkaři, ale trest si nezaslouží.*“ Při čtení článku zjistíme, že se jedná o citaci výroku jednoho z žáků deváté třídy: „*Fotbalisté jsou děvkaři, ale žádný trest si nezaslouží. Je to jejich věc.*“ Zde bych chtěla poukázat na fakt, že autor článku se možná bál ocitovat výrok

nějakého chlapce bez uvozovek, tedy přímou řečí neznačenou, aby se nedostal do potíží (viz příloha č. 1). Je s podivem, že u českých fotbalistů, kteří svým chováním jistě nejsou reprezentanty dobrých mravů a slušného chování, se takřkajíc dbá na korektnost informací, ale u jiných mnohdy závažnějších událostí tomu tak být nemusí. Odkazuji na článek (viz příloha č. 1) o vojácích propuštěných ze zajetí v Íránu, kteří své příběhy prodali novinám: *Naše příběhy z Íránu? A kolik dáte?* Takový nadpis mi připomíná spíše kritickou a ironickou poznámku k atmosféře, která panovala kolem vojáků. V tomto případě si myslím, že se redaktor dopustil chyby, neboť formou přímé řeči neznačené neuvozené, jejíž podoba ani žádná část se v textu nevyskytuje, dopustil prohřešku proti serióznosti, neboť vyjadřoval svůj názor k tématu. O to horší je fakt, že se nás v tomto případě bulvárním způsobem snaží upozornit na článek k situaci, ve které se většina čtenářů nenacházela. MF DNES tímto způsobem upozorňování na články ztrácí na serióznosti. Pro úplnost uvádím, že články o fotbalistech pochází z 30. března 2007.

I když samotné titulky nejsou předmětem mé diplomové práce, často se objeví v podobě některého ze způsobů podání řeči. Jako příklad uvádím titulek k článku o současných vztazích Velké Británie a Íránu. MF DNES zvolila formu řeči nepřímé neznačené: *Přiznejte se, žádá po Britech Írán* (viz příloha č. 1). Jako lépe zvolenou formu hodnotím titulek v Hospodářských novinách. Je z něj patrné, jaké problematice se bude článek věnovat, právě proto jej hodnotím jako serióznější. Oba články pocházejí z 30. března 2007.

HN: *Britové: Írán využil vojačku k propagandě* (viz příloha č. 2).

Výše zmíněný případ nebyl jediný, který měl jisté prvky bulvárního zpravodajství.

MF DNES: *Šel s mačetou loupit. Je mu 12 let* (viz příloha č. 1).

ŠÍP: *Dětský gang přepadával pro zábavu! Loupili mačetou!*

(Viz příloha č. 4).

Deník Šíp sleduje v článku pouze konkrétní událost, MF DNES se zabývá vzrůstající kriminalitou mládeže. Už z toho důvodu by podle mého názoru

bylo vhodnější na článek upozornit jiným titulkem, např: Kriminalita mládeže stoupá. Psychologové varují.

V případě zástupců seriózních novin se nabízí jejich celkové srovnání.

K porovnání jsem zvolila deníky *Mladá fronta dnes* (dále MF DNES) a *Hospodářské noviny* (dále HN) ze dne 4. dubna 2007.

#### *Mladá fronta dnes*

Hlavní nadpis článku o daňových reformách nám říká, že *Kdo nepracuje, bude se mít hůř*. Nadpis je sice podáván formou přímé řeči neznačené uvozené, která signalizuje existenci nějakého mluvčího, ale vzhledem k charakteru článku je patrné, že jím byla některá z redaktorek. V tomto případě se tedy nejedná o žádnou z forem podání řeči.

V podobě řeči nepřímé jsme seznámeni se stanoviskem vlády, ale doslova stejná formulace, jaká se objevila v titulku, se v článku nenachází: *Vláda ve své představě o reformě sociálního systému, kterou včera poprvé odhalila, vzkazuje, že bude sociální dávky dávat jen těm, kdo se budou snažit*.

O dalších krocích vlády nás autor článku seznamuje pouhou zprávou o řeči, která navazuje na předchozí: *Navíc hodlá zpřísnit tresty za práci načerno a mluví o tvrdé penalizaci ilegálního zaměstnávání cizinců*.

Přesnější informace o tom, kdo je autorem konkrétních výpovědí, se nám dostává později. Nejčastěji ve formě přímé řeči značené uvozené nebo přímé řeči neznačené uvozené. O důvodech, proč je nutné zpřísnit tresty za práci načerno, nás informuje ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas. MF DNES jeho výpověď uveřejnila takto: *Je to nutné, říká ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas*. Na neznačenou uvozenou přímou řeč autorky článku navážou přímou řeči uvozenou značenou: *„454 tisíc lidí je nezaměstnaných, přitom 104 tisíc míst je volných. Já vím, že se často mjejí, ale v zemi dále pracuje na 190 tisíc cizinců legálně,“ popsal ministr*.

S dalšími výroky ministra Nečase jsme seznámeni formou nepřímé řeči neznačené: *Už dříve Nečas oznámil, že kdo sociální dávky na děti propijí, bude dostávat stravenky na jídlo a oblečení, aby je nemohl prohýřit*. Na rozdíl od přímé řeči značené nebo neznačené není v tomto případě jisté, že ministr volil přesně takové výrazy, které autorky článku použily při parafrázi jeho výpovědi.

Je nutné poznamenat, že autorky vždy používají pro zveřejnění stanoviska vlády zprávu o řeči: Vláda však nemluví jen o trestech, ale i o motivaci k práci. Kdo bude pracovat, a to i za minimální mzdu, tomu bude přidávat k výplatě formou daňových bonusů. Podporovat tak hodlá i rodiny. V tomto případě nelze zcela jasně odlišit, kam až sahá citace stanoviska vlády a kde se jedná o vyjádření názoru autorek.

#### *Hospodářské noviny*

Nadpis článku Největší reforma daní a dávek není podání výpovědi, ale informuje nás o tématu článku, což je serióznější, jak jsem se snažila dokázat.

Ve srovnání s množstvím užitých forem podání řeči se v MF DNES různé formy vyskytují častěji, ale HN volí raději užití uvozené značené přímé řeči.

Komentář před „varováním“ ministra Topolánka je tvrzením, které by se nám jako řeč postavy (Topolánka) mohla vyjevit zpětně, až když si Topolánkova přímou řeč přečteme. Vzhledem k tomu, že nás komentář do jisté míry informuje o tom, co premiér ve své výpovědi tvrdí, je pěknou ukázkou intertextovosti. Komentář: *Reforma je propojeným balíkem změn daní a sociálních dávek, který má zastavit růst neudržitelných státních dluhů.* Následuje uvozená značená přímá řeč: „*Když se spirála zadlužení okamžitě nezastaví, pak už brzo veškeré příjmy státu padnou na mandatorní výdaje,*“ varoval premiér Mirek Topolánek.

Z výše napsaného vyplývá, že MF DNES v mnoha případech parafrázuje výroky, které často nelze odlišit od samotného textu a komentářů redaktorů. Takový postup na serióznosti jen ubírá.

Zvláštní kapitolou jsou Haló noviny. Pokud se jedná o člověka, je jistě chvályhodné, že si stojí za svými názory a stanovisky. V případě novin, které by měly být do jisté míry nestranné, takový postoj není zcela na místě. Jako příklad by mohla velmi dobře posloužit petice vytištěná v Haló novinách dne 25. dubna 2007. Předchází jí výzva, aby ji čtenáři podepsali. (Petici i výzvu jsem zařadila do přílohy). V případě seriózního deníku je logické, že by měl upozornit na existenci petice, nikoli však nabádat k jejímu podpisu (viz příloha č. 5).

V předchozích kapitolách poukazují na skutečnost, že Haló noviny jako úvodní slova svých článků často volí subjektivní komentáře, na jejichž

původ odkazují později. Nejčastěji se jedná o komentáře politiků. Taková podoba článku však ony subjektivní komentáře na první pohled prezentuje jako fakt: *Připravovaná reforma veřejných financí nehledá způsob, jak udržet solidární systém, ale jak ho omezit, a především jak přidat bohatým. Její dopad pocítí hlavně středně a nízkopříjmové skupiny obyvatel, kteří se budou po korunkách skládat na to, aby bohatí byli ještě bohatší. Tvrdí to místopředseda sněmovního výboru pro sociální politiku a místopředseda sboru odborných mluvčí KSČM pro sociální strategii Miroslav Opálka* (viz příloha č. 5).

Také titulek článku nezní příliš seriózně: *Reforma: Chudí se budou skládat na bohaté*. I když není na škodu, že se redaktor snaží tímto tvrzením upozornit na případné problémy spojené s reformou, zde by asi bylo rozumnější použít částici *prý*: Chudí se prý budou skládat na bohaté. V titulku by se tak objevila řeč postavy a podle dostupných informací by si čtenáři sami zvolili, jestli mu uvěří. I z jednoho ze způsobů podání řeči v článku je dost nejasné, jestli Opálka své myšlenky prezentoval právě takovým způsobem, jaký se pak objevil v novinách. Jeho řeč je podána formou řeči nepřímé neznačené: *Reforma je, jak dodal, nevyvážená, nejde o nic jiného než o snížení daní bohatým a snížení příjmů většině – chudým, což v podstatě zastaví spotřebu – ekonomický růst* (viz příloha č. 5).

Právě proto, že se v Haló novinách často objevují jevy, na které jsem poukázala výše i v předchozích kapitolách, nepovažuji je za seriózní.

#### 4. Závěr

Ve své diplomové práci jsem porovnávala podání řeči v seriózních a bulvárních novinách.

Při porovnávání jsem se opírala o teoretickou část své diplomové práce. Během zkoumání periodik a vytváření části empirické jsem dospěla k poznatku, že dosavadní taxonomie způsobů podání řeči je nevyhovující. Není v ní zařazena předložka podle, která je bezesporu jedním z prostředků, pomocí kterých se řeč podává. Dokladem je zejména kapitola mé diplomové práce 3. 4. Prý kontra podle. S výjimkou deníku Blesk se dokonce podání řeči pomocí předložky *podle* ve sledovaných periodikách vyskytuje častěji než pomocí částice *prý*.

Vzhledem k zjištěným poznatkům jsem se snažila vytvořit jakýsi žebříček v serióznosti sledovaných periodik. Jako nejdůvěryhodnější periodikum – z hlediska způsobu podání informací a řeči se mi jeví deník Hospodářské noviny. Volí titulky věcné, jejich formou je nejčastěji podání zprávy o nějaké události nebo (částečně) uvozená řeč.

Deník MF DNES právě v titulcích bohužel často získává punc bulvárního deníku. Podle mého názoru nevhodně zvoleným způsobem podání řeči, který sice na článek upozorní, ale ubírá deníku na prestiži.

Deníky Blesk a Šíp vykazují znaky bulváru jednak způsobem podání informací, ale i formou. Palcové titulky podávají jen jakousi sumu toho, co často jen velmi vzdáleně řekla osoba, která se v článku objevuje.

Zvláštním případem jsou Haló noviny, jejichž největším nedostatkem je, že se nedokáží oprostit od ideologie levicové strany, od ideologie vůbec. Tendenční tisk podle mého názoru nemůže být ani objektivní, ani seriózní.

Při tvorbě své diplomové práce jsem narazila na mnoho jevů, které zcela jistě stojí za pozornost, nejsou však předmětem zadání mé práce.

## 5. Seznam literatury a periodik

### Seznam použité literatury:

- Adam, R.: Formy podání řeči. Slovo a slovesnost, 2003, s. 119-128.
- Bartošek, J.: Znaký důvěryhodné žurnalistické zprávy. In Minářová, E.; Ondrášková, K. (ed.). Spisovnost a nespisovnost – zdroje, proměny, perspektivy. Brno: Masarykova univerzity, 2004.
- Čechová, M. a kol.: Čeština. Řeč a jazyk. Praha: ISV, 2000.  
ISBN 80-85866-57-9.
- Grepl, M. – Karlík, P.: Skladba spisovné češtiny. Praha: SPN, 1989.
- Homoláč, J.: Intertextovost a utváření smyslu v textu. Praha: Karolinum, 1996.  
ISBN 80-7184-201-X.
- Hrbáček, J.: Nárys textové syntaxe spisovné češtiny. Praha: Trizonia, 1994.  
ISBN 80-85573-51-2.
- Šoltys, O.: Verba dicendi a metajazyková informace. Praha: ÚJČ, 1983.
- Kol. autorů: Příruční mluvnice češtiny. Brno: NLN, 1995.  
ISBN 80-7106-134-4.

### Seznam použitých periodik:

- Deník Blesk, 2. 4. 2007, ročník 16, číslo 078
- Deník Blesk, 10. 4. 2007, ročník 16, číslo 084
- Deník Haló noviny, 30. 3. – 1. 4. 2007, číslo 64
- Deník Haló noviny, 10. 4. 2007, ročník 17/84
- Deník Haló noviny, 13. 4. 2007, ročník 17/ 87
- Deník Haló noviny, 25. 4. 2007, ročník 17/97
- Deník Hospodářské noviny, 10. 4. 2007, číslo 70
- Deník Mladá fronta dnes, 30. 3. 2007, XVIII/76
- Deník Mladá fronta dnes, 10. 4. 2007, ročník XVIII/84
- Deník Šíp, 30. 3. 2007, ročník III/76
- Deník Šíp, 10. 4. 2007, ročník III/84
- Koubová, K. – Patočková, M. *MF DNES* [online]. 4. 4. 2007, [cit. 30. 4. 2007].  
<http://mfdnes.newtonit.cz/default.asp?cache=116237>
- iHned.cz* [online]. 4. 4. 2007, [cit. 30. 4. 2007]. [http://ihned.cz/3-20823260-nejv%ECt%9A%ED+reforma+dan%ED+d%E1vek-000000\\_d-16](http://ihned.cz/3-20823260-nejv%ECt%9A%ED+reforma+dan%ED+d%E1vek-000000_d-16)

## **Přílohy**

Pokud není v příloze uvedeno jinak, všechny články, které obsahuje, pocházejí ze dne 10. dubna 2007.

## **Obsah přílohy**

|                            |    |
|----------------------------|----|
| 1) Mladá fronta DNES.....  | 2  |
| 2) Hospodářské noviny..... | 7  |
| 3) Deník Blesk.....        | 10 |
| 4) Deník Šíp.....          | 13 |
| 5) Haló noviny.....        | 16 |

## Článek o demonstracích v Iráku.

Lacie Baranovskiy  
www.laciebaranovskiy.com

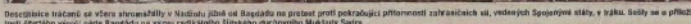
• Ne Amerace. Okupanti mají opustit Irák. Pryč s Bushem - skandální státní peněz radikálního křesťanského duchovního Muhtady Salaha ve městě Najaf.

George Bush spíchal velkou nederladi v odlišnosti na tom, jak

-Když jsem šel do školy  
byl jsem plný remaků. Vše per-  
be se vší polnou - řekl Bena W.  
Washington Post bagdadský mecha-  
nik Chadiš Mubārak - Byl jedná-  
mí Ditt. Jsem D. Ahoj - byl Ditt.

Opomastiti jest pomaz. Kundo  
na severu Iraku, kde je situace  
napjatá, možná i ohrožení.

ne chystají postupně staňování  
a lidé, Lordyn ho zahájí až letos.  
Let Telegraph však věru vyřešil  
část tajného vojenského dokumen-  
tu, podle něhož 31st Britů zůstane  
v blízkosti města roku 2014.



Následuje článek o demonstracích proti Jiřímu Čunkovi, který jsem použila zejména v kapitolách 3.1.2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK a 3. 4. Prý kontra podle.



Článek o demonstracích v Bagdádu proti USA.



I tento článek jsem použila do kapitoly 3.1.2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK.

Následující článek je pěknou ukázkou užití metonymie v tisku. Její význam je zjevný zejména při interpretaci stanovisek vlád jednotlivých zemí.

## Írán může mít do roka materiál na bombu

**Naturgy, Irán** - Irán vědra zahřívá průmyslové stupně výroby jaderného paliva. V zásadě to znamená, že podle schopnosti rybníků vyvíjet další co větší množství obiloviny a živočišnou. Ten lze použít jako potravinu pro jaderné reaktory, ale také k výrobě atomové zbraně. Jiryni však výše uvedený krok také zvažují spíše kvůli přiblížení ke získání jaderné energie.

Dnes odslavujeme vstup jaderného programu do průmyslové éry, říká představa tohoto programu. Goš nezavázal, že na slavnostním ceremonii na obchodní ulici v N. tanze.

výrobu elektrické energie. Zápal si nemôže dovoliť obísť, opäť si pôsobí v čísteľni teľeckého reťazu.

gram zastavila, bude musieť pokračovať svojou cestou, ke Srbi majú o našu budúcnosť záujem.

Jeho plánovitejší jezatni a dosiahnuť dohody so západnými susedmi, aby mohli byť zjednotení s jadranskými susedmi, ktorí by ho, hoci dokonali nádviesť, dosť vyvolali. "heli Luriziani. Dodala, že jeho zmysel tých poskytnutí závisí, že program je možný. Ale Zlatopad musí byť prístupný k jadranskému programu, ako tomu, "konkretne



Prezident Ahmadiev: Eidi Energetika  
jadra se neozdám. 2010. 40

Neslávne air, co by bylo proti Smolově a nálezům jaderných zbraní, a neříkajících divů za zastaví program obchodování," zdůraznil ministr iráckého ministerstva zahraničí Muhammad Ali Husajn.

[illegible]

## INZERCE

Sportovní rubrika nabízí velké množství způsobů uvození přímé řeči. Jedním z nich je podání řeči z hlediska posluchače.

## Fanoušci Sparty se těšili na oslavy. Marně

trahů (b) - Nad bláznem spátných tancůžků v křehlosti kolosala stříhání napodobenina poháru pro hořké mládí.

Wiera zapięła kieszonki polkičky „Kdo  
hustá, teni Testá“ a wstąpiła  
do kuchni. W kuchni stał mąż, który  
był przy niej, jakby był przy niej.

Byli jsme plněverní na všechny významy," řekl usměvavě mluvčí klubu Lukáš Rejman. Vše nic. Hokejové představitelé je rozhodli.

Písané a vyznamen nářikly.  
 Když Sparta narmě, mchodk  
 ji pomeřel, "federali pumaběla fin  
 dave po jednom vylomčeni  
 Spartanský modřizor jim zas  
 odpovídal přivěškov. Money, mo  
 ney, money"  
 Na led dopadlo i smeti  
 Když dorazil tým protřivčr, lid  
 jsou víc nespokojeni," mmi Toa.

O minuta později už vlády nad Horními paroubickými farními zastupoval šlý. Paroubický zástupce Pavel Rohlík s nadšeným obličejem běžel do písemníka na stěděch: „Dynamo, dynamo!“ zval ho bratřiček na slovo.

Dynamo, nebo Spusta?  
Co se bude učit ve čtvrté?

## Prales na Ještědu zřejmě kvůli myslivcům zanikne

[illegible]

Ploz nikdo-les se neblíbe hávati myslivcem z Myslivckého sdružení v Prostěj. Pro zvíř. je to překážka. Rozekne náh. je to už jako střílení. květi. losem naplníme pláň od středu. "uvolní Josef Rozekne, sdružení. A podle dřevníků je opo-  
tár tak velké plochy z rozporu se záměrem o myslivost.

Ekologové se proti věřitelné odvo-  
tali na kněžské úřad.

## Přiznejte se, žádá po Britech Írán

Teherán odložil propuštění jediné ženy z 15 zadržovaných vojáků

**Tetoron (zah)** - Irin věru ostrá-  
mil, ze oficiál sbírajou propo-  
stí. Břetky Pávy Tereyovoy, kte-  
rá byla v pátek začlena spolu s de-  
mii 14 lety za hrubou řecu mezi  
lirákem a Irancem.

"Oficiál přisliboval špatné chová-  
ní těch, kdo žijí v Londýně," prohlá-  
sil velitel ústředí armády Ali Reza  
Aškar.

Ali Rezaiani, šéf irácké národní  
borogardní rady, již předtím svo-  
il: "Bylo nám známo, že zavaz-  
bule propoštela, ale tento vývoj  
zahrnuje nesprávnou postoj Brá-  
m."

Irin už trvá na tom, aby Irá-  
ni "spazila chybu" a jistota, že  
15 prých národních, které Irán rade

Iránkové vyvolávanectví v Londýně  
arabů věru zveřejnilo je dravý odpa-  
rý dopis zpaat Berlín. Dopis obzru-  
há žákost, aby se Berlín začal sta-  
nerat i traka.

Máme film  
jako důkaz, tyři hráči

První argumentaci Brinů, že mají dokumentaci o polohě svých vozů a do-  
středném sáních navigaci, Irla vyra-  
zoval s úsměvem, že Brinové uplali  
do výstavních lázních vod šlátron-

ne několikrát před tím, než byli zadr-  
ženi. Její vliv televize vědomě odryla  
z videozáznamů, na něž je údajně za-

Podle zveřejněné jde o důkaz, že Bě-  
lové narušili kránské šentovické  
pody  
„Dokumenty a filmy o narušení  
mezinárodních dohod bristolské si-

Mluvčí britského ministerstva zahraničí sdělil, že Britanie uvádí na okrajích bezpečnosti zadržovaných, sání na zahraniční tlak a chce incident řešit v Radě bezpečnosti OSN, kterou to věc rito požadala.

1  
2  
3  
4  
5

**KDYŽ SE Z DĚTÍ STANOU ZLOČINCI** Sedm školáků přepadávalo náhodné chodce v Ostravě. Vyzbrojení mačetou si vybírali slabší oběti: děti a starší ženy. Přitom pocházeli z dobře situovaných rodin. Proč jsou děti stále brutálnější?

## Šel s mačetou loupit. Je mu 12 let

Ostrava - Je mu dvanáct let a byl nejagresivtější z gangu školáků z Ostravy. Teď přepadal jiné děti a zarážky na ulicích. Na kupačské výpravy se přitom chlapců ozbrojili nožem.

Policejním zveho přes dvatřicet, než odhalili, že lepeři, kteří v uplynulých letech zažilihošine bali v Ostravě-Porubě lide,ovali am telefony, peníze, plátení karty, jsou deti.

I pro nedostatek byl sarkastický fakt, že velkým dostatek lozupnických přeplatků je průměrně 600, které vždy chybí do školky, dostává náhodně a sociální pracovníci o nich vůbec nevědí.

Slovače poznali lozup z centra Opatovce do čtvrti Pambela, aby je někdo reprezentoval. Vybrali si slavné děti, učinili mu ctivosty. Dvakrát zařadili děti na lůžka. Na výpravě nechtěli slavní, stáli si po celé dobu, když se jich opodzdne po škole sešlo na lůžka. Tam chodili

„Chová se docela bratráně. Obětoval přitom, kupříkladu, Draculacitely obilnice, australské Transactilové klobáky maselom a pol metru šlofroz, župelky, kterým škodil jenom DDM.“  
 „Já si tě ovšem nikdy nepamatuji!“  
 „Tím Lundshild. Záměrem malý lupič přehlídl obilnice k boudě maselom, kterou by si měl chvilku vzítout záhu, neboť komužli má přehlídl naprosto. Pak šel na gongu dostal na tlesky.“

**CO JE ZASTAVÍ?** Děti v Ostravě přepadly deset lidí. Policieům trvalo tři týdny, než gang dopadli.

„ale z velmi dobre silovatejch. Ne-  
stane sa z nich krasa a materijalne ne-  
stastnosti," povedi kriminalista. Pro-  
cedy? „Zauly a tudy po dobevede-  
sti," tvrdi policajt.

Deti sú psychiatrické. Mária Poljovová z Ostravy hovorí, že to, že dieťa nechce ísť do školy, môže byť rôzne, neznáme, že má v škole problémy.

... Rodiny české sociální terénu  
... Hlasové nahrávky z pedagogic-  
... a psychologické poradny. I kdy-  
... že až na podrobnosti děje, případ do-  
... stává k poznání, který má být

Jeden kluk nosí v iglance velkou  
nář. Nemá, co by měl vyřít,  
takže to pokračování dívka, která se  
všude všude odpočívá na levém  
straně, jak se v Gerdině dle

### ■ Nebezpečné děti

#### 1.4. běžný v novém Rychově

Průběžnou dva chlapci ve dvaceti a třicet let zaslouží pro čtenáře jako spolehlivé příklady činů se skutečnou spiklákou. Zároveň bez resty. „Ona do školy šla docházet! O jejích otci se rozhodne až podle výsledků vyšetření!“ řekl včera starosta Nového Rádkova Pavel Marš

Case 2010-0000

20. března na Zlatéce šel  
Němce v Čechách. Byl  
devátý úryvek zlatéce  
byl šel kanton se chodit.  
zlatéce sepy a jímá z Zlaté  
zlatéce, nasadí na šel  
odpovědi ků. „Zlatéce“  
na video, které šel  
množství mezi seby a zlatéce  
na internetu. Následně je  
patnáct let, počte tak máže  
problém vstříkání pozice  
zlatéce

*Phragmites* 0.79 ± 0.08

Dnes si přečteš výtahový štít na  
Lobrově domě uvnitř francouzské  
vážky, kterou jeden z nich oc-  
radil svým nosem. Kolem stály  
ostatní děti. Hle, tuhle  
„pomůckou“, říká, kterou  
dítě používá, teď vyhodíme po

**„Jsou to děvkaři, ale trest nezaslouží“**

### Co říkáte děti anketa MF DNES o profesní budoucnosti?

3. třída základní školy

„Je to od nich nevládou a právně.  
Bylo to jen tak. Je jen důležitá,  
že ze prostě tak. Myslí si,  
že se zachoval jeho života.“

„Myslí si, že je to jen jejich  
přetvářka, která má být  
je to má.“

„Był jej ich żenami, ani tych  
zabiegała o rzywd.”

„Chape! „Je to škandál.  
Měli by reprezentovat  
a ne se scházet s prostitutkami.“

„Joku döst namn Sironi na to,  
jää hyöli s Nibeckiem a Kyssem.”

„Myslím si, že jsem to mohl kluci s jednou z boxů navi na škodu, se zavřít a odvést nádob. Otáča je, jak to bylo vhodné.“

„Vzhledem k tomu, že jsou to reprezentativní, tak by si mělo takovéto rameno dovolit.“

„Nemyslíme, že si zrovna užijí nějaký trávil. Je to normální věc, ať si mají na pokojích, nebo chodí.“

**Chape:**  
Never, and as to his official  
wedding robe. At 40, the high  
school is not exactly a bed.

**IDOL?** Takhle český fotbalový reprezentant Milan Baroš rozdával autogramy malým fankům na Euro v Portugalsku. A zejména české děti jej oslovují za vzor. Trochu z nich se společně se svými spoluhráči - zklamal.

**Praha** Když se desetiletí Karolina z Nymburka dovzdělala, že její nej-

Některé dívky byly kritizovány hlavně z toho, že byly zřejmě zeman. A manželkami zemanů pocházel řád „Byt jevích ženina, začítka byla z nevoj“, vězňákna Ladislava a patřily vzhledem k tomu: Střední stáří Barbora si dokonce myslí, že se Rosický a spol. zachovali jako zřizovatelé.

Manžem benediktařůž byl  
líči desátičl. lých posoj  
k řeboláních ročník ríš. srazu.

To klaci by tráfě nestrutali voboc. „Je to hravé zmedňování. Je mi líto těch, kteří za nás nemohou“ odpovídesťák z Brna.

Dělají to všichni,  
tak proč ne fotbalisté?

Kotilo počinámi tródič nečudo nejzle  
v křída, byti pražiti gythensat  
Nad tím, že skřiviti do rima, se po-  
rozumníto jen, sepatit proutka  
z nich, Podto nich se smutek, a pře-  
bry, trati zář, „Kadkdyto se obcu

čís večerku nebo že slavili men-  
chými zápasů a po prázdné. Vše-  
z nich však jedním duchem do-  
váž: Tím, co udělali, se má po-

„Naše přilidskosti, někdy  
se o nich nemyslíme moc  
mnoho. Vždycky jsem si myslel,  
že naše společenské je jen sítí  
dětí, kterým říkáme: „Ně, kluci“  
nebo „Ně, kluci“ se zase  
dívají,“ naplnila kontrastem

Nelle psychology jura studien  
psychologie. Bei anderen, die

### Co říkáte děti

3. ročník Střední školy gymnázia  
1944-1945 1946-1947 1948-1949 1950-1951 1952-1953 1954-1955 1956-1957 1958-1959 1960-1961 1962-1963 1964-1965 1966-1967 1968-1969 1970-1971 1972-1973 1974-1975 1976-1977 1978-1979 1980-1981 1982-1983 1984-1985 1986-1987 1988-1989 1990-1991 1992-1993 1994-1995 1996-1997 1998-1999 2000-2001 2002-2003 2004-2005 2006-2007 2008-2009 2010-2011 2012-2013 2014-2015 2016-2017 2018-2019 2020-2021 2022-2023 2024-2025 2026-2027 2028-2029 2030-2031 2032-2033 2034-2035 2036-2037 2038-2039 2040-2041 2042-2043 2044-2045 2046-2047 2048-2049 2050-2051 2052-2053 2054-2055 2056-2057 2058-2059 2060-2061 2062-2063 2064-2065 2066-2067 2068-2069 2070-2071 2072-2073 2074-2075 2076-2077 2078-2079 2080-2081 2082-2083 2084-2085 2086-2087 2088-2089 2090-2091 2092-2093 2094-2095 2096-2097 2098-2099 2100-2101 2102-2103 2104-2105 2106-2107 2108-2109 2110-2111 2112-2113 2114-2115 2116-2117 2118-2119 2120-2121 2122-2123 2124-2125 2126-2127 2128-2129 2130-2131 2132-2133 2134-2135 2136-2137 2138-2139 2140-2141 2142-2143 2144-2145 2146-2147 2148-2149 2150-2151 2152-2153 2154-2155 2156-2157 2158-2159 2160-2161 2162-2163 2164-2165 2166-2167 2168-2169 2170-2171 2172-2173 2174-2175 2176-2177 2178-2179 2180-2181 2182-2183 2184-2185 2186-2187 2188-2189 2190-2191 2192-2193 2194-2195 2196-2197 2198-2199 2200-2201 2202-2203 2204-2205 2206-2207 2208-2209 2210-2211 2212-2213 2214-2215 2216-2217 2218-2219 2220-2221 2222-2223 2224-2225 2226-2227 2228-2229 2230-2231 2232-2233 2234-2235 2236-2237 2238-2239 2240-2241 2242-2243 2244-2245 2246-2247 2248-2249 2250-2251 2252-2253 2254-2255 2256-2257 2258-2259 2260-2261 2262-2263 2264-2265 2266-2267 2268-2269 2270-2271 2272-2273 2274-2275 2276-2277 2278-2279 2280-2281 2282-2283 2284-2285 2286-2287 2288-2289 2290-2291 2292-2293 2294-2295 2296-2297 2298-2299 2300-2301 2302-2303 2304-2305 2306-2307 2308-2309 2310-2311 2312-2313 2314-2315 2316-2317 2318-2319 2320-2321 2322-2323 2324-2325 2326-2327 2328-2329 2330-2331 2332-2333 2334-2335 2336-2337 2338-2339 2340-2341 2342-2343 2344-2345 2346-2347 2348-2349 2350-2351 2352-2353 2354-2355 2356-2357 2358-2359 2360-2361 2362-2363 2364-2365 2366-2367 2368-2369 2370-2371 2372-2373 2374-2375 2376-2377 2378-2379 2380-2381 2382-2383 2384-2385 2386-2387 2388-2389 2390-2391 2392-2393 2394-2395 2396-2397 2398-2399 2400-2401 2402-2403 2404-2405 2406-2407 2408-2409 2410-2411 2412-2413 2414-2415 2416-2417 2418-2419 2420-2421 2422-2423 2424-2425 2426-2427 2428-2429 2430-2431 2432-2433 2434-2435 2436-2437 2438-2439 2440-2441 2442-2443 2444-2445 2446-2447 2448-2449 2450-2451 2452-2453 2454-2455 2456-2457 2458-2459 2460-2461 2462-2463 2464-2465 2466-2467 2468-2469 2470-2471 2472-2473 2474-2475 2476-2477 2478-2479 2480-2481 2482-2483 2484-2485 2486-2487 2488-2489 2490-2491 2492-2493 2494-2495 2496-2497 2498-2499 2500-2501 2502-2503 2504-2505 2506-2507 2508-2509 2510-2511 2512-2513 2514-2515 2516-2517 2518-2519 2520-2521 2522-2523 2524-2525 2526-2527 2528-2529 2530-2531 2532-2533 2534-2535 2536-2537 2538-2539 2540-2541 2542-2543 2544-2545 2546-2547 2548-2549 2550-2551 2552-2553 2554-2555 2556-2557 2558-2559 2560-2561 2562-2563 2564-2565 2566-2567 2568-2569 2570-2571 2572-2573 2574-2575 2576-2577 2578-2579 2580-2581 2582-2583 2584-2585 2586-2587 2588-2589 2590-2591 2592-2593 2594-2595 2596-2597 2598-2599 2600-2601 2602-2603 2604-2605 2606-2607 2608-2609 2610-2611 2612-2613 2614-2615 2616-2617 2618-2619 2620-2621 2622-2623 2624-2625 2626-2627 2628-2629 2630-2631 2632-2633 2634-2635 2636-2637 2638-2639 2640-2641 2642-2643 2644-2645 2646-2647 2648-2649 2650-2651 2652-2653 2654-2655 2656-2657 2658-2659 2660-2661 2662-2663 2664-2665 2666-2667 2668-2669 2670-2671 2672-2673 2674-2675 2676-2677 2678-2679 2680-2681 2682-2683 2684-2685 2686-2687 2688-2689 2690-2691 2692-2693 2694-2695 2696-2697 2698-2699 2700-2701 2702-2703 2704-2705 2706-2707 2708-2709 2710-2711 2712-2713 2714-2715 2716-2717 2718-2719 2720-2721 2722-2723 2724-2725 2726-2727 2728-2729 2730-2731 2732-2733 2734-2735 2736-2737 2738-2739 2740-2741 2742-2743 2744-2745 2746-2747 2748-2749 2750-2751 2752-2753 2754-2755 2756-2757 2758-2759 27

„Mali by se naději sprostředit  
na to, aby se vytrhali z haně -  
můžeš a nemůžeš se maslovat  
i od Hypru.“

„V této době mi to napřijelo  
nějak zvlášť výjimečně. Nejsem  
první ani poslední, kdo to udělal.“

Oči sploščajo, oči se ne odpirajo več.  
„Osebnost povzbuja za nitičje in to.“

„Zabývá se fotografickým umem

### ■ Statistika odnůvzdělání

6. Ušda zvláštní školy v Obornově  
2 25 dětí učebna v učebně (třídě) -  
patnáct, vřídou škola. Přes  
70 procent z ryší, je naráží -  
dává škola, 25 procent

Le rudi spazzati rappresentati,  
a 15 by 13 inch (38 cm x 33 cm).

O skandálu věsto 11. čísl  
z dnešních dnů. Osvědčené  
hanebné to, že u nás pozve  
prostitutky, když mají pět kyd.  
Když se vítevaš přehle,  
Když se vítevaš přehle,

3. ročník gymnázia v Praze  
© 1998, všechna práva vyhrazena

## 2) Hospodářské noviny

Titulek článku o demonstracích v Iráku je dokladem toho, že se zprávy mohou sdělovat i na profesionální úrovni.

# Nespokojení Iráčané vyšli do ulic

Lucie Beranová  
*and her husband*

ACCEPTED MANUSCRIPT

Iróniav sa zlobí. Uplynuli roky od chvíle, kedy padla so Sachiana Hucaga v centru Be-  
du a symbolicky sa zvrátil i  
celý Viera ak byty ulice v  
našom meste a v ľuďoch pres-

«Ne Americe». Okupanti na  
opustili Irák. Prýč s Bushem  
skandoval štoupení radikálů  
8. ústečného duchovního Mukta  
Sadra ve městě Najaf.

Sadze, ktorý so sám na demon-  
stráciu neobjektí, vyzval své stou-  
pence, aby zaslili bog proti ameri-  
ckým jednotkám, čoť nezbytností  
povstali k dubině masli.

O svém bezpečnostě se stále více obávají i zemědělci země. Irukopustila velká část obyvatel – vika vyvozovala největší přívos lidí na Blízkém východě od palestinské

specifikace viny pro vaničku, Larnelle  
z roku 1948

George Bush spáchal velkou  
zločinnost a přinesl na ten národ

katastrofu, » piše v komentarii pa  
naribskyj Est Flajet.

Ve svém velkonočním průvodu se ke křížci přidal i papež Benedikt XVI.: «Něc pozitivního z Iráku nepřichází, je rozervaný nestálý»

Jen asi třetina lidí má dle průzkumu vůli, že se příští rok jeví situace zlepši.

\*Když jsem Houdek do té doby  
byl jsem jeho zasloužilým přítelem.

byl jenom čtyř setměsíční. V té době se v té době pokoušel - řekl jsem Washington Post bagdádský mešitařik Chudín Džuburi. Byl jediným, který řekl, že důvodem této...

lely stihávali Saúdámovu sochu  
Včera nie nešťastil. Napokon zno

• Zasloužil jeden darebák, a nahradilo ho čtyřicet dalších, » prohlásil sílský muslim v garži, kde stál

Dvě třetiny lidí se mají otevřeně  
přiznat k ostatnímu lidu, kvůli spo-  
rům mezi šitými a šitými. Více než

golevina hránou ze strany z čar

Opomínají se jasně pouze Kurdové na severu Iráku, kde je situace neklidná. Stále a neustále je

ve svých čtvrtích cti «velmi bo-  
gečně». Stejný pánor ale sítí je  
třetina sítí a u mužů dokonce

»Dostáváme, že pětiletý výročí  
budeme v ortodoxním Iraku, kde  
bude plně suverénní,« řekl včera  
agente AP jeden z účastníků  
východní konference v Kadhafi.

Spojené štáty i Británie skúsia

ně chrystagi postupně staťová  
z tráky, Londýn ho zahájí už let  
last Telegraph však věra zveřej  
čist lapacho voprosního dokume  
tu, podle něhož číst Bratř zřista  
v letu, až do roku 2010.



Desetitisíce tržců se včera shromáždily v Nadžafu jižně od Bagdádu na protest proti pokračující přímamosti zahraničních sil, vedených Spojenými státy, v Iráku. Sešly se u příležitosti třicetileté smrti náboje Rudolfa a na výzvu radikálního šíitského duchovního Nukstavy Sadra.

I titulěk v následujících článku je dokladem, že HN můžeme řadit mezi periodikum, které se nám formou palcových titulků nesnaží předem vnutit, jaký si máme na danou problematiku vytvořit názor. Titulky HN jsou jedním z důvodů, proč toto periodikum řadím mezi seriózní tisk.

Následující článek je ze dne 30. března 2007.

ZAJÍMAVOSTI

# Britové: Írán využil vojačku k propagandě

Ladislav Štěpánek

Tisková zpráva, 30. 3. 1987

Katolánská válka v Iránu a čer-  
ným káčkem před evropské vlny  
a vignety v tisku se šlechtivá-  
telská vojačka Paye Turneyová  
stává diplomatické krize  
mezi Íránem a Íránem.

Již propagátorka, která se čekala  
po zbytečném útoku iránské vojsky  
a zveřejnění záběrů všech patřící  
ú zbytečným náhodou, se včera  
reklama: Turneyová, která šla  
ze skupiny zadržované pro údajné  
přijetí v Iránu, nyní Iránci  
a Iránci, nyní patřící, má už  
slovy odevzdání přitěženo.

«Odkládá se», oznamuje iránská  
agentura Mehr, citující člena  
generálního štábu armády Alího  
Akbariho, že Iránci se nebudou  
vůl Londonu.

Vakuumní, na rýlu se Tur-  
neyová přiznává k tomu, že vojáci  
odstoupili, chybí, totiž člena  
která včera na nepříteli. Šel  
tak mluvit.

«Máme před sebou v iránské  
válce propagandu,» uvádí napří-  
klad britský deník Times na čer-  
nové stránce.

## USA: Odpověď

Země v Evropě na japonské  
Anglie, která útoky, na zá-  
ložích čínské televize. Mluví  
vážně, chladněji výrazem. «Z-  
dravěná jako vítězství, je jejich  
vůl,» se oznamuje, se Iránci.

V době třetí, akce, jsou  
oznamováni, postavení  
a plánuje útoky.

Iránci, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na



Katolánská válka v Iránu a čer-  
ným káčkem před evropské vlny  
a vignety v tisku se šlechtivá-  
telská vojačka Paye Turneyová  
stává diplomatické krize  
mezi Íránem a Íránem.

Marked, Typo, který je  
přítelství Iránci.  
«Máme před sebou v iránské  
válce propagandu,» uvádí napří-  
klad britský deník Times na čer-  
nové stránce.

Iránci, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na

Iránci, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na

Iránci, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na

Iránci, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na  
USA, kteří se nyní na

Článek o případném odvolání Jiřího Čunka až na samém konci zmiňuje  
chystanou demonstraci Romů proti vicepremiérovi.

## Co s Čunkem? Neví to Topolánek ani lidovci

Jan Váňa

1. dubna 1987

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

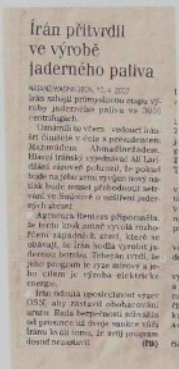
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,  
1. dubna, 1. dubna, 1. dubna,

Článek o výrobě jaderného paliva v Iráku je příkladem sdělování faktu. Zpravidla za ním následuje zpráva o řeči, pomocí které identifikujeme toho, kdo uvedený fakt zveřejnil.



Prý kontra podle je kapitola, ze které jsem vycházela při hodnocení serióznosti jednotlivých periodik. Nejvíce materiálů jsem získala z článku o kauze ministra Langer.



### 3) Deník Blesk

#### Článek o situaci v Iráku



Článek o demonstracích v Bagdádu jsem použila do celkové analýzy sledovaných periodik. Titulek k článku jsem použila v kapitole 3.1.2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK.

#### Článek o demonstracích Romů proti vicepremiérovi Čunkovi



Výše uvedený článek mi pomohl ke srovnání jednotlivých periodik v kapitole 3.1.2. Srovnání podání řeči ve zprávách převzatých z ČTK. Také jsem jej použila v kapitole 3.4. Prý kontra podle.

## Článek o Ivetě Bartošové



## Článek o Vladimíru Brabcovi



Oba výše uvedené články jsem použila zejména při popisování způsobu použití přímé řeči v bulvárních novinách. V obou nadpisech se místo skutečné promluvy postavy objevuje jen suma toho, co lidé z fotek připojených k titulům řekli.

# Vystřileli tři tisíce

[illegible]

Jakob Langfrenner (wlewo) osiada z Richardem Sanklikiem  
*Instytut. Instytut sfinansował zaliczną część na uczelnię*



V článku ze sportovní rubriky jsem objevila pěkný příklad toho, kdy se v rámcové větě objevuje metonymicky uvozená přímá řeč.

I deník Blesk v některých případech sděluje informace pomocí uvedených faktů.

**EXPRES**

**Jaderné palivo**  
NATANZ (ČTK) – Írán zahájil průmyslovou etapu výroby jaderného paliva. Oznámil to věda ředitel íránského jaderného programu Golámrezá Akázáde.

■ Inflation 3 %

**PRAHA (pol)** – Ministerstvo financí v příštím roce očekává zhruba tříprocentní inflaci. V diskuzním pořadu TV Prima to řekl šéf financí Miroslav Kalousek.

### ■ Džerščonová malbu?

## Zařízení reformu?

**PRAHA (dph) -** Poslanec a bývalý ministr financí Vlastimil Tlustý (ODS) nezvede ve sněmovně ruku pro daňovou reformu, pokud v ní vláda nepromítne jeho připomínky. Prohlásil to v debatě televize Prima.

„Pokud vláda nezmění své stanovisko, nebude ochotna odstranit chyby, jasně jsem řekl, že pod to teď se podepsat nemůžu,“ řekl doslova Tlustý. Podle něj je reforma paskvil a potřebuje výraz-

né změny. „Moje rovná daň  
služovala jednoduché daňo-  
vé přízní, které se nekond-  
ždrázení mělo být vykom-  
penzováno zlevněním, místo  
toho je jen zadržání,“ vypro-  
tál své výhrady exministr.  
Podle ministra Januka Miro-  
slava Kalouska (KDU-ČSL)  
by měla vláda podat demisi,  
pokud reformy ve sněmov-  
né neprosadí. „Pokud reformy  
neprojdou, nemá žádný  
význam prodlužování agonií“,  
řekl Kalousek.

Tento článek je navíc hezkou ukázkou

použití předložky podle a způsobu, jak titulkem upoutat čtenáře.

#### 4) Deník Šíp

Deník Šíp ve svých titulcích v některých případech volí formu částečně uvozené přímé řeči. Následující ukázka je také příkladem tzv. dostihového zpravodajství.



Článek převzatý z ČTK, který jsem použila k celkovému hodnocení.



Způsob seznámí čtenářů s aférou českých fotbalistů spojenou s údajnou návštěvou prostitutek je trefnou ukázkou bulváru. Palcové titulky v barevném



poli to jen dokazují (z 30.března 2007).



Záliba v negativistickém přístupu,

tedy v upozorňování na tragické události nebo patologické jevy ve společnosti, je rovněž znakem bulvárního zpravodajství. I tento znak jsem našla v deníku Šíp (z 30. března 2007).

Nezdařilé – a navíc nepřiznané fotomontáže žádnému deníku na serióznosti nepřidají (z 30. března 2007).



V následujícím článku jsme objevila řeč podanou z hlediska posluchače. Také příklad pro charakterizaci způsobů značení hesel jsem získala z následujícího článku.

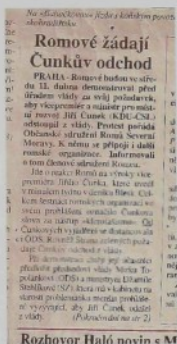


### 5) Haló noviny

Haló noviny zařadily článek o demonstracích v Iráku na titulní stranu. Pro  
titulek zvolili jednu z forem podání řeči, přímou neznačenou neurozenou.



## Věnují se stížnostem Romů na Jiřího Čunka.



Nejvíce materiálů pro podání řeči pomocí *prý*, nebo *podle*, jsem získala z dvou následujících článků.



